

İngilterede yeni harb bütçesi

ÜÇ MİLYAR 467 MİLYON STERLİN

İngiliz Maliye Nazirinin beyanati

Vergilere yapılan zam 203 milyonu buluyor, kazanç vergisi nisbeti artırıldı

Yeni fedakârlıklar

Londra 23 (A.A.) — Sir Kingsley Wood, bugün Avam Kamara-sına munzam bütçeyi takdim etmiş ve bu münasebetle söylediği nutukta ezcümle demiştir ki:

Bugün, niçin malî vaziyetimizi yeniden gözden geçirmek ve derhal tedbirler almak lâzım geldiğinin sebeblerini biliyoruz.

Halen iki milyar 800 milyon İngiliz lirası olarak tahmin edilen harb masrafları ile beraber bütün bütçe masraflarının mecmuu, üç milyar 467 milyon İngiliz lirasına çıkacaktır.

Masrafların bütçe varidatına nazaran fazlası takriben iki milyar 200 milyon İngiliz lirası olacaktır. Bu fazlalık muazzamdır. Fakat ilk görüşünde tahmin edildiği kadar telâşlı ve endişeyi mucib değildir.

Deniz aşırı memleketlerde tediyeye (Devamı 7 nci sayfa)

Amerikada yeni bir askerî kanun projesi

42 milyon erkek talim için çağırılacaklar

Vaşington 23 (A.A.) — Ayân meclisinin askerî işleri encümeni, Amerika birleşik devletlerinde mecburi askerî antrenman usulü ihdas eden bir kanun projesi tasvib etmiştir.

Bu kanun projesine göre, 18 yaşından 64 yaşına kadar 42 milyon erkek, antrenman için kaydedilecek ve antrenmana çağırılacaktır.

Bu kanun projesinin önümüzdeki hafta ayân meclisinde görüşülmesine intizar olunmaktadır.

Harbiye nezareti namına söz söylemeye salâhiyetli bir zat, bu kanun projesinin sisteme göre, ilk sene zarfında 21 yaşından 30 yaşına kadar bir buçuk milyon erkek askerî antrenmana tâbi tutulacağını bildirmiştir.

Yeşiltulumba

Bir mahallenin, bir devrin, bir cemiyetin tarihi...

Eski İstanbulu dekorile, insanlarla, an'anelerile yaşatan bir eser...

İstanbulu en iyi tanıyan ve tasvir eden Ercümen Ekrem Talu

nun en muvaffak eserlerinden biri olarak pek yakında

"Son Posta", da

Lozan zaferinin yıldönümünü kutluluyoruz

İçinde yaşadığımız kıt'alar hercümercinde bu zaferin kazanıldığı günleri ve onu kazananın başımızda bulunduğunu hatırlamak, her türlü emniyet ve huzuru temine kâfidir

Üniversite ve Halkevinde yapılacak merasim

Bugün Lozan sulhünün imzalandığı günün 17 nci yıldönümüdür. 16 yıl evvel bugün Lozanda, büyük askerî zaferler kazanmış bir milleti temsil eden Milli Şef İsmet İnönü, Türk milletinin her sahada istiklâlini dünyaya kabul ettirmiş, ve inkılâb tarihimizde en değerli bir sahife ısgal eden şerefli Lozan sulhünü imzalamıştır.

Bu mutlu günün yıldönümü bugün memleketin her tarafında merasimle kutlanacaktır. Şehrimizde de Üniversite ve Halkevlerinde merasim yapılacaktır.

Üniversite konferans salonundaki merasime saat 15 te istiklâl marsiyle başlanacak, Üniversite Rektörü Cemil Bilsel, Lozan sulhünün ehemmiyeti hakkında bir nutuk söyleyecektir. Rektörden sonra Hukuk Fakültesi hukuk başlangıç ve tarihi doçenti Yavuz Abadan bir konferans verecektir.

Müteakiben Hukuk Fakültesi mezunlarından Haydar Çeçen, son sınıf talebinden Semiha Eğriböz, Orhan Kutbay ve diğer bir talebe söz söyleyeceklerdir.

Lozan günü Üniversite tarafından Hukukçular bayramı olarak kabul edilmiştir. Bugünkü merasimde bütün

Lozan harbi ve Lozan zaferi

Lozan günü, Türk milletinin kendi iradesini herkese kabul ettirmiş olduğunu bildiğini gösteren gündür. Bundan dolayı ona «Büyük Gün» diyebiliriz, hattâ belki de Türkün en büyük günlerinden biri!

Yazan: Muhittin Birgen

(Yazısını 2 nci sayfamızda bulacaksınız)

Hukukçular hazır bulunacak, ayrıca Pendikte kamp yapmakta olan Üniversite talebeleri de merasime iştirak edeceklerdir. Şehrimizdeki bütün Halkevlerinde de bugün merasim yapılacak, Lozan sulhünün değeri hakkında nutuk ve konferanslar verilecek, münâmereler tertib olunacaktır.

Lozana aid hatıralar

İsmet Paşa ayağa kalktı. Hâkim bir sesle: «Boğazlar meselesinde ısrar ederseniz tekrar harb yapmağa ve hakkımızı muharebe sahasında kabul ettirmeye mecbur kalacağız», dedi

ANLATAN

Tevfik Bıyıklıoğlu
Sabık Riyaseticümhur Umumi Kâtibi

Tarihi bir resim: İsmet İnönü, çetin sonunda Leman gölünde kısa müzakerelerle geçen günlerin sandal gezintileri yapardı

Bugün, Türk milletine yepyeni bir hayatın anahtarlarını veren şerefli Lozan sulhünün 17 nci yıldönümünü idrak ediyoruz. Lozanda Türk milleti yepyeni bir ruhla, tam istiklâlile, beynemile nüfus kütüğüne kaydedilmiş en genç varlıktır. Lozanın milli hududları tarsin eden kıymeti bugün her zamankinden daha manalı olarak karşımızdadır.

Lozan 16 sene evvel imzalandı. 16 sene içinde Lozan için çok şeyler yazıldı ve söylendi. Bugün artık onun bahsedilecek tarafı yok mu? Çok.. belki de yazılanlardan ve söylenenlerden ziyade.. bilhassa hatıralar...

Lozana aid hatıraları dinlemek arzusu beni sabık Riyaseticümhur Umumi Kâtibi ve Moskova büyük elçisi Tevfik Bıyıklıoğlunun karşısına götürdü. Asker ve diplomat muha-

müzakerelerle geçen günlerin sandal gezintileri yapardı tabım Türk heyeti Murahhasında askerî müşavirdi. O da Lozanın başarısıyla beraber, giznesinin tozunu silmeden konferans masasının başına gitmişti. Milli Şefe, konferansa aid anlatacak çok şeyleri olması lâzımdı yanılmamışım.

Feneryolundaki köşkünde, karşı karşıya geçtiğimiz zaman eski umumi kâtip ve büyük elçi:

— Keşki, dedi, bana düşünmek, hatıralarımı tasnif etmek, 16 yıl evveline dönüp hatıralarımı tazelemek fırsatını vermiş olsaydınız.. Fakat mademki buraya kadar zahmet ettiniz, hatırlamağa çalışayım.. Lâkin hemen ilâve edeyim.. Lozana aid hafızamı dolduran hatıralar arasından bu kadar kısa bir zaman içinde süratle bir seçim yapmak elbette kabul olamayacaktır. Hemen aklıma (Devamı 5 inci sayfa)

Millî Şef Deniz köşkünden çıkarlarken

Millî Şefin dünkü gezintileri

Millî Şef, beraberlerinde refikaları ve çocukları olduğu halde evvelki gece Savarona ile Yalovadan Floryayı şereflendirmişler ve geceyi yatta geçirmişlerdir.

Millî Şef, dün saat onda Savarondan ayrılarak motörle Deniz köşküne gelmişler bir müddet istirahat

sonra köşk sahilindeki kumsalda güneş banyosu yapmışlardır.

Çok neşeli bir halde köşke avdet buyuran Millî Şefimiz kısa bir zaman sonra tekrar denize girmişlerdir.

Bu banyodan sonra köşke dönen Reisicümhurumuz saat 18 e kadar köşkte istirahat buyurmuşlar, 18

yirmi geçe de beraberlerinde serayverileri olduğu halde şehirden ayrıl- mışlardır.

Reisicümhurumuz Deniz köşkünden çıkarlarken, kendilerini istikbal eden ve selâmlayan halka beşer bir çehre ile mukabele buyurmuşlardır.

Son dakika

Amerika Baltıktaki değişiklikleri tanımıyor

Estonya, Letonya, Litvanyanın Londra elçilerinin yaptıkları teşebbüsler

Vaşington, 24 (A.A.) — Royter:

Havanada bulunan Amerika Birleşik devletleri hariciye nazırı Cordell Hull muvakkaten vekâlet etmekte olan Summer Welles gazetecilerle yaptığı görüşmede, Estonya, (Devamı 7 nci sayfa)

Habeşistan imparatoru Hartumda

Habeşistanda isyanlar çıktığı bildiriliyor

Kahire, 24 (A.A.) — Royter bildiriyor:

İngiliz hükûmeti, imparator Haile Selâsiye emrine Hartumda ikametgâh vermiş bulunmaktadır.

İmparator, yeniden Habeşistana girmesi için henüz vaktin gelmemiş (Devamı 7 nci sayfa)

Kadın mahkûmlar için çalışma müesseseleri

Ankara 23 (Hususi) — Merkez ve müläkat ceza evlerinde zimmət, ihtilâs, fuhuşa tahrik ve devlet aleyhine işlenmiş bir suçtan mahkûm olmuş bulunmamak kaydı ile geri kalan cezası iki seneden fazla olup sıhhati çalışmağa müsâid bulunan ve cezaevinde iyi hal göstermiş olan ne kadar kadın mahkûm olduğunu

Adliye Vekâleti müddeimumiliklerden sormuştur.

Gelecek cevaplara göre mahkûm kadınlar için çalışma müesseseleri teşkilî düşünülmektedir. Bu maksadla etüdlere girişilmiştir. Bunlar için müstakil bir cezaevi tesisi ve burada mahkûmların dokümanlık, terzilik ve halıcılık gibi işlerde çalıştırılmaları muhtemeldir.

Cezaevlerinin İslahı için kararlar

İmralıda tarla işlerinde çalışan mahkûmlar (Yazısı 4 üncü sayfanın 1 ve 2 nci sütunlarında)

İngilizler dün bir tayyare fabrikasını bombaladılar

İki taraf tayyareleri arasında şiddetli muharebeler oldu

Londra 23 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Bremen'de bir tayyare fabrikası, Paderborn'da bir tayyare meydanı, Ruhr'da askerî hedefler, Gelsenkirchen'de bir sun'î benzin fabrikası, dün akşam İngiliz bombardıman tayyarelerinin hücum ettiği hedefler meyanında bulunmaktadırlar.

Hava kuvvetlerimiz aynı zamanda şimali Fransada, Holandada ve Almanya'da hava meydanlarını da bombardıman etmiştir. Tayyarelerimizden ikisi kayıbdır.

Gece, sahil müdafaa tayyarelerimiz, Amsterdam'da doklara ve petrol depolarına, İjmuidenin garbinde bir deniz tezgâhında, Dünkerque limanında vapurlara hücum etmişlerdir. Tayyarelerimizin hepsi salimen üslerine dönmüştür.

Bugün öğleden sonra, İskoçyanın şimali şarkî sahil civarında bir düşman bombardıman tayyaresi avcı tayyarelerimiz tarafından düşürülmüştür.

Londra 23 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

(Devamı 7 nci sayfa)

Bu sabahki sis

Dün gece yarısından itibaren limanı kesif bir sis kaplamıştır. Seyir halinde bulunan meraklı bir kazaya uğramamaları için sis düdüklere faaliyete geçmiş ve sis geç vakte kadar devam etmiştir.

Bu sabah Boğaz, Adalar ve diğer mücavir iskeleler arasındaki vapur seferlerinde ufak intizamsızlıklar ve kısa rötalar vukubulmuşsa da, münakalat sekteye uğramamıştır.

Aksarayda bir yangın çıktı

Bu sabah altıda Aksarayda Muradpaşa mahallesinde ahsab bir evden yangın çıkmıştır. Fatih itfaiye grupundan bir müfreze yangını söndürmüştür. Evin bir odasıle çatısı kısmen yanmıştır.

BUGÜN Hatıralar Arasında YAZAN

Ustad Halid Ziya Uşaklıgil

İkinci sayfamızda okuyunuz

Hergün

Lausanne günü

Yazan: Muhittin Birgen

İstila ordusunu Anadolu'dan sürüp çıkarmak, son müfrezesine kadar tahrib etmek, Milli Misak davasını tahakkuk ettirmek için kâfi gelmişti. Hattâ, İstanbul'da ecnebi elile kurulan fesad yuvasının ric'at yolunu tehdid altına alıp bunun da kaçmaya icbar edilmesi dahi neticeyi temine kifayet etmiyordu. Milli Misak, bir azimden bir hakikat ve vaka haline getirmek için, ikinci bir muharebeye daha girişmek lâzım geldi. Bu muharebeye Lausanne harbi ismini verebiliriz.

Bu ikinci muharebeye de, Anadolu'nun ilk askeri muzaferiyetini İnönü'de kazanmış olan kumandan, bugünün Milli Şefi idare etti. Aylarca süren çetin bir mücadele içinde, Milli Misakın yüksek iradesine karşı boyun eğmemekte ısrar eden hasım kuvvetlerini adım adım geri atmak suretile yapılan bu büyük siyasi meydan muharebesi de nihayet kazanıldı. Nihayet, bu siyasi ve diplomatik muharebe de, ondan evvelki askerî mücadeleler gibi, tam bir zaferle tetevvüh etti. İşte, bugün hatırasını yüksek duygularla yâdettiğimiz zafer, bu zaferdir.

Lausanne günü, vakîa Osmanlı imparatorluğunun hudud bakımından kat'i tasfiyesi gündür; fakat, Türk milletinin tam ve kat'i istiklali ile kendi mülküne kendisinin sahib olduğu devrin başlangıcıdır. Bu başlangıca varmak için, Türk milleti, kutsî bir isyan duygusu ile, bütün bir husumet dünyasına ve kayıtsız, şartlı sulhler dikte etmiş olan galiblere karşı ayaklanmıştı. Ona «sen mağlûbsun, istediklerimizi yapacaksın» diyenlere karşı Türk milleti, «hayır, mağlûb olan ben değilim, Osmanlı imparatorluğudur» diye cevap verdi ve bu imparatorluğu inkâr ederek kendi evinde kendi hâkimiyetini iade etti. Lausanne günü, Türk milletinin kendi iradesini herkese kabul ettirmiş bildiğini gösteren gündür. Bundan dolayı, ona «büyük gün» diyebiliriz; hattâ belki de Türkün en büyük günlerinden biri! Anadolu'daki askerî mücadele, küçük ve kuvveti mahdud bir istila ordusuna karşı yapılmıştı. Cenevre görüşünün kenarlarında yapılan siyasi muharebe ise, o ordunun arkasında duran bir emperyalist âleme karşı kazanılmış bir zaferdir. Osmanlı imparatorluğunun son devresine aid tarihi iyi bilenler bugünün kıymetini çok güzel anlarlar.

Bugünün yıldönümünü, cihanın şu esnadaki hercümerci arasında yeniden hatırlamak ve onu takdis etmek sebebiyle ve faydasız değildir. Dünya, halen büyük bir hercümerç içindedir. Yeniden hakın manası kalmadığı bir devir yaşıyoruz. Yeniden milletler, kendi varlıklarını ve kendi haklarını kendi kuvvetlerle müdafaya davet edilmiş buluyorlar. Böyle bir zamanda o günü hatırlamak, ruhlarımıza kuvvet, kalblerimize ferah verir ve damarlarımızdaki Türk kanını yeni bir ateşle döndürmeğe başlar.

Lausanne sulhü, Türk milletinin asırlar arasında kendi kendisine yaptığı bir tarihi, kendi süngüsünün gölgesi altında herkese kabul ettirdiği gündür ve bu bakımdan bir timsaldir. Türk tarihinin bu en güzel ve en yüksek timsalini hürmetle selâmlayalım.

Onu hürmetle selâmlarken sunu da düşünelim: Orada bu sulh ile büyük bir mücadeleyi tam bir zaferle ulaştırmış olan harp adamı, bugün o Türk sulhünün bekçisi olarak başımızda bulunuyor. Bu düşünce, bize şu kut'alar hercümercinde, Türklüğün istikbali bakımından her türlü emniyet ve huzuru temine kâfidir.

Muhittin Birgen

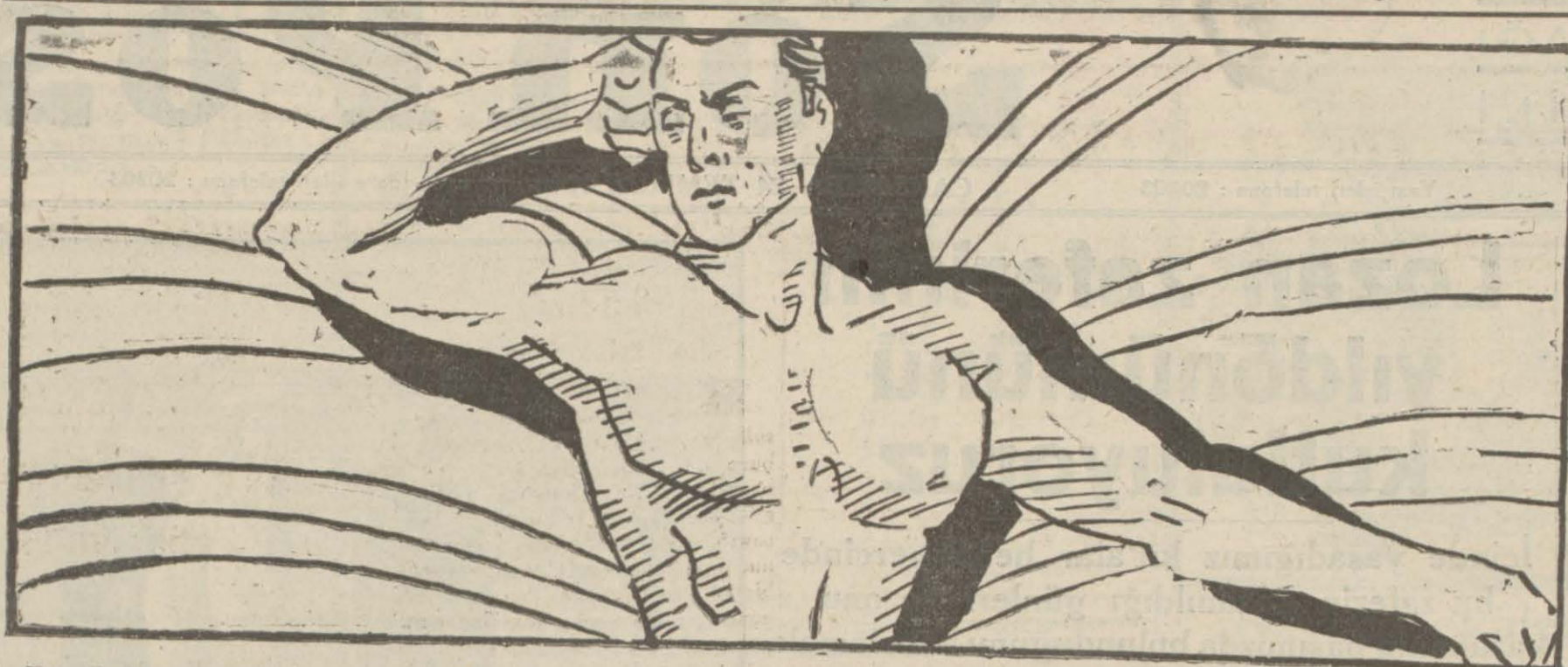
TAKVİM

TEMMUZ	
Rumî sene 1856	Arabi sene 1359
24	18
Temmuz 11	Hızır 8)

ÇARŞAMBA

GÜNEŞ		C. Ahar		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	48	8	49		
9	14	7	05		
Öğle					
S.	D.	S.	D.	S.	D.
18	20	17	20	34	29
E.	4	45	8	4	12

Resimli Makale:

Kuvvetli olmak yetişmez, kuvveti meharetle kullanmayı da bilmeli.

İnsanın en büyük kıymeti adalesinden ziyade dimağındadır.

Tarihten Fıkralar

Evrenos Beyle Musa Çelebinin kurbağaları

Yıldırımın esaret ve ölümünden sonra oğulları Süleyman, Musa ve Mehmed arasında başlıca saltanat kavgaları sırasında idi, Musa, bir aralık, Süleyman'ı öldürmüş ve bütün Rumeliye hâkim olmuş bulunuyordu.

Fakat, çoğu, ilk Rumeli fatihleri yahud bu fatihlerin oğulları bulunan Rumeli beylerine karşı ümidini yitirmiş, kendisi de Yenicevardar'a yerleşmişti. Musa, bütün Rumeli beylerini huzuruna davet ettiği sırada Evrenos Bey gitmedi. Birkaç defa ısrar ile çağırıldı. Hepsine bir bahane buldu. Nihayet: «Bir ihtiyar amıyam.. benden ne isterler?» diye haber gönderdi. Bir körlük uydurdu. Fakat casusları vasıtasıyla kör olmadığını bilen padişahın bu özre rağmen de davetinde ısrar etmesi üzerine, hayatından ümidini keserek Edirneye gitti.

Musaya kaymetli hediyeler takdim etti. Kabul resminde ve diğer merasimde, bir kör rolü oynadı. Padişahın elini öperken bazı garib tavırlar takındı. Fakat, casuslarının yalan söylemiş olmalarını zannetmeyen Musa, Evrenos Beyin körlüğüne itimad etmiyordu. Bu meşhur kumandan şerefine bir ziyafet verdi. Önüne, sureti mahsusada onun için hazırlanmış kurbağa yahnisi koydurdu. Evrenos Bey, sofrada, gözsüzler gibi başını o yana, bu yana çevirirken Musanın adamları, kurbağa sahanını sürdüler, elini kolayladılar, Evrenos Bey, can korkusile, pişmiş kurbağalardan bir iki taneisini yedi. Musa da, casuslarının yanlış haber verdiklerini zannederek Evrenosun körlüğüne inandı ve Yenicevardar'a dönmesine izin verdi.

Balık yiyenin aklı noksan olur!

On beşinci asır ülemesinden Muhammedîye müellifi Yazıcızade Mehmed efendi Ankarada doğmuş, Geliboluda tavattun etmiş ve orada ölmüştü.

Meşhur kitabını yazdıktan sonra, adamlarından biri ile İstanbul'a, vaktin şeyhislâmına göndermiş, vak'ânüvisin kaydı veçhile «makbuliyetini» temin için şeyhislâmıdan bir takriz, bir takdim yazısı rica etmişti. Mehmed efendi, kitabını götürürken zata, bir de mühürlü mektub teslim ederek: «Eğer kitabımı beğenmez görünürse bunu da verisin!» demişti.

Şeyhislâm efendi «Muhammedîye» ye ehemmiyet vermemiş: — Gelibolu derya kenarındır, ahali balığı çok yer, çok balık yiyen

R. E. K.

Hatıralar Arasında

Umumi Harb arifesinde Paris

YAZAN

Halid Ziya Uşaklıgil

Hemen ertesi günlerden başladı, Paris hayatında en galeyanlı, heyecanlı bir deyre açıldı. Bunun başlangıcını Jaurès'in gübügündüz Boulevard kahvehanelerinden birinde katli hadisesi teşkil etti. Jaurès gayet mütefennin bir natuk idi ki sosyalist fırkasının en başında sayılırdı. Bu adamın katli siyasi bir maksadla vukua geliyordu, anlaşılmalı ki Fransız vatanperverliği böyle bir zamanda her ne vide olursa olsun birlikte ayrılacak mahiyette olan teşekküllerin iradına müsaade etmeyecekti.

Almanya, Avusturya imparatorluğile Sırbistan arasında tahaddüs eden itilâf vesilesile etrafa harp ilân ediyordu; Fransa ile İngiltere arasında sıkı bir anlaşma vardı. Bu, Fransa için 1870 hezimetinin intikamını almak için en müsaid bir fırsat teşkil ediyordu, ve başta Paris olarak bütün Fransız yurdseverliği tek bir vücud halinde kabarmak, köpürerek taşı.

«Bunu görmek ve anlamak için hemen ilân olunan» seferberlik kararları üzerine Paris büyük caddelerinin bir kenarında sinip etrafına ibret gözüle bakarak düşünen bir yabancının intibahı kifayet ederdi. İşte ben de öyle bir yabancı idim; ben de görüp anlamakta gecikmedi ki Fransa hayat veya memat günlerinden birini yaşamak üzere idim. Bunun akibeti ne olabilirdi? Bunu evvelden keşfe inkân yoktu, hattâ bütün cihanı istila edecek benizlen harp yangınında bizlerin nasıl bir vaziyette kalabileceğimize dair bir fikir edinilemezdi. O sırada Parisin büyük caddelerini dolduran nümayişler, sırada burada gönüllü kaydı için açılan yerlerde görülen, tehacümlerin, seferberlik emri-ne koşu koşu itaat eden asker kümelerinin tek bir manası vardı: Büyük bir harp başlıyordu.

Paris'te birdenbire umumî hayat tavsadı, bütün nakliye vasıtaları intizamı kaybettirdi; demiryolları derhal asker, silâh, mühimmat nakli için völcü katarlarını tatil yahud tahdid ettiler; şehir dahilinde ne kadar askerî hizmetlerde kullanılabilir nakil vasıtaları varsa hepsi harbiye nezaretine emrine alındı, bunların mutaden cevelânı istihale edemiyen geniş caddelerde biribirini velyeden kalabalık nümayiş a-lavlarından, nerede bir Alman ismiyle bir müessesese bulursa onu tahkişin de aklı noksan olur!

Diyerek kendisine sunulan ve hakkında bir takriz rica edilen eseri okumadan söyle bir köseye koynuşt. Bunun üzerine, kitabı getiren zat Mehmed efendinin mektubunu sunmuştu. Şeyhislâm efendi mektubun mühürünü açıp ta şöyle bir göz atınca donakalmıştı. Mektubda bir tek satır yazı vardı: «Vallahi balık yemedim!»

Devrinin parlak bir zekâsı olan Mehmed efendinin bu mektubu, o zamanlar, kerametine bir delil telâkki edilmişti.

R. E. K.

Bunu ancak sokakta gördüm ve «koşan sizde kalacaktır!» diyerek onu iade etmek üzere aynı müşkülâtan geçmeğe lüzum görmiyerek bu vesikayı güzelce cebime yerleştirdikten sonra otele avdet ettim ve müdürün gayretile nihayet bir araba bulundu, sandık arabaya yüklendi, ben de tıngır mıngır, bir hayli uzak olan sefaletin uzun yolunu tuttum.

Lâgar, ve işe yarayacağı için hizmeti askeriyeye alınmamış tek bir hayvan, Paris'te vaktile sapın diye tanılan her parçası ayrı ayrı sarılsan köhne bir araba, ve içinde bu buhrandan nasıl çıkacağına şaşırılmış, Paris'e geldiğine bin kere namim bir yolcu...

Bereket versin Rifat Paşa da türlü müşkülâtı atlatarak Almanya'da kâin su şehriden Paris'e dönmek çaresini bulmuştu.

İki dost karşı karşıya ahvalden bahsettik. O da benimle beraber vaziyeti pek vahim görüyor, fakat en ziyade vehmeti bizim de harbin cereyanına kapılmamız ihtimalinde buluyordu. Hele bu cereyan bizi sürükleyecek olursa harbiye nezaretinde Enverin bulunmasından ve İstanbulun Alman zabıtlarıyla dolu olmasından dolayı hangi tarafın tesiri altında kalacağımızda şüphe edilmiyordu. Her ikimiz de karşılıklı: — Ah! Bîtaraf kalabilsek!.. diyorduk.

Nihayet uzun bir hasbihalden sonra benim İstanbul'a hemen dönmek fikrine hiç tereddüd etmeden iltihak etti, yalnız buna bir lâhika yaptım: — Bizim, dedi; burada, Fransanın muhtelif askerî müessesesinde bir tecrübe ve tekâmül devresi geçiren on altı genç zabıtmiz var, bir de attaché militaire on yedi... Bunların derhal memlekete dönmeleri lâzımdır. Eğer bugün yarın biz Almanlarla harbe girersek, ki bu pek mümkündür, bu gençler harp esiri olacaklar ve bir temerküz meydanına tıkalacaklar...

Hattâ ben def dedim.

Hattâ siz de, belki bizler de, her şey mümkündür... Onun için hemen yola çıkmalı.

Fakat nasıl?

Ben, dedi; size harbiye nezaretinden bir müsaade alırım, buradan bir askerî katarla Marsilyaya gidirsiniz. Baska tren bulacağınızı zannetmem. Marsilyadan sonra İtalyaya gecer ve oradan İstanbul'a varırsınız. Bu gençleri kendi tecrübe-sizliklerine terk etmek pek tehlikeli olur. Siz bunlara bir nevi rehber olursunuz...

Buna karar verildi. Sandığımı sefaresaneyeye bıraktım, kim bilir ne vakit alınmak üzere... Sefaretten oldukça hafiflemiş fakat bir takım genç Türk zabıtmilerin selâmeti mes'uliyetini sırtına almış olarak... İki gün sonra hep beraber on sekiz kişilik muhtemel bir muharib kafilisi halinde askerî bir katarla tıklım tıklım Marsilya yolunu tuttuk. Halid Ziya Uşaklıgil!

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Fransa harbinden evvel ve Fransa harbinden sonra bir istatistik yapılmış.

Bu istatistiğe göre muhasamata takaddüm eden ilk aylar içinde Paris'e hergün 600 bin yabancı seyyah gelir ve hergün Paris'ten 600 bin yabancı seyyah çıkarılmış, bugün ise girip çıkan seyyahların sayısı belli değildir.

Fakat hiçbir otelde tek bir odanın dahi boş olmasına bakılarak hükme-dilmiyor ki, miktar gene ayndır. Aradaki yegâne fark sulh zamanında gelen seyahların sivil, harp zamanında gelenlerin ise asker olmalarından ibarettir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Lozan zaferinin Yıldönümü

E. Ekrem Talu

Evvel: Onun için «zafer» birini kullanmak en doğrudur. Zira o bir muahedenin çok fevkindir.. Milli istiklâlimize, varlığımıza kastetmiş bütün bir cihanı karşı hakın, hakikatin ve imanın zaferidir.

Umumi Harbden mağlûb çıkmıştı. Bizi, o zamanki mütefakkirlerle birlikte mağlûb eden devletler topraklarımızı kendi aralarında paylaşmağa karar vermişlerdi. Elimize, kolumuzu bağlayarak, dünyanın umumi nizamına, medeniyet namına kurban etmek istiyorlardı.

Onların nazarında, bu mağlûbiyet «hastâ adam» a son darbeyi vermişti. O, artık bir daha kalkarmıyacaktı; ve dünyanın selâmeti için de bir daha kalkınmaması gerekti.

Yıkılmış ve tefessüh etmiş Osmanlı imparatorluğunun murahhaslarına, [Seyres] de, önce pişmiş, katarılmış bir muahede uzattılar. ve imza ettirdiler. Bu, daha ziyade bir idam fermanı idi; ve tarih, bir idam fermanının mahkûm tarafından bir zaat imza edildiğini ilk defa görüyordu, ilk defa kaydediyordu.

Türkün havsalsı bunnu «İsmâh» Türkün esaleti, iznetifesi bunu hazmedemedi, Türkün ruhu buna isyan etti.

Silâha sarıldı, vatan topraklarının hür kalmış kısmında mücadeleleri girişti. O, bir avuçtu. Topu yoktüfeği az, cephanesi noksandı. Karşısında ise yetmiş iki milletten yarıdan fazla, teçizatı mükemmel, kavi bir düşman vardı. Türk, o düşmana, gönlündeki vatan aşkını ve kurtuluş inancını karşı koydu.

Nihayet kuvvet hakka yenildi. Önce Sakaryada, sonra İnönü'de, Dumlupınarda.. ve en sonra da Lozanda! Ve bunların hepsinde de hakki zaferle ulaştırılan Atatürk'le İsmet İnönü oldu.

Milleti felâha kavuşturmağa and içen bu iki büyük adam, milli mücahedeye, elele vererek atılmışlardı. Bu işbirliğinin meşkur neticeleri, en çetin ve hattâ bazan ümid kırıcı şartlar içerisinde sekiz ay süren sulh müzakerati esnasında da görüldü.

Ebedî Şefin, nutuklarında işaret buyurdıkları gibi, sulh konferansına masasına oturduğumuzda bizden, uzun asırların yeni Türk devletine miras bırakmış oldukları seyyahların hesablarına da bakılacağını duyduk. Üzerimizde, kapitülasyon denilen ve milli varlığımıza nefes almırdırmayan ağır bir yük vardı. Hristiyan anasır birçok imtiyazlara malik bulunuyordu. Memleketin iktisadından kalkınmasına ve yaşamasına engel olan borçların altında bunalmıştı.

Bu çetin vaziyeti ortadan kaldırmaya memur edilen İsmet İnönü, bir an geldi ki, ızdırab içinde. Büyük Şef ve arkadaşından manen müzaheret diledi. Atatürkten şu telgrafları aldı:

İsmet Paşa hazretlerine:

«18 Temmuz 339 tarihli telgrafta nimenizi aldım. Hiç kimsede tereddüd yoktur. İhraz eylediğiniz muvaffakiyeti en har ve samimi hissettiğimizle tebrik etmek için usulen vaz'ı imza olunduğunun işarına muntazir kardeşim.»

O da şu cevabı verdi:

Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerine

«Her dar zamanında Hızır gibi yetişirsin. Dört beş gündür çektiğim azabı tasavvur et. Büyük işler yapabilir ve yaptırır adamısın. Sana merbutiyetimin bir kat daha artmış. Gözlerinden öpeyim, pek sevgili kardeşim, aziz Şefim.»

Üç gün sonra muahede imza edilmiş, devletin istiklali, şerefi, itibarı kayıtsız, şartsız iade olunmuştu.

O vakittenberidir on yedi yıl oluyor. Bu on yedi yıl zarfında, alınmaz imzamızı koyduğumuz şerefli vesikamın hükümlerinden bir an ayrılmadık. Dürüstlüğümüz ve sulhpereverliğimiz, o vakit aleyhimize bulunların saygısını ve hayranlığını kazandı. O vesikamın sayesinde her gün içinde yaşıyoruz.

Ve bize bu zaferi kazandırmış olan kahraman Şefin, bugün başımızda bulunması bizim için en büyük bahtiyarlıktır.

E. Ekrem Talu

Telgraf, Telefon Ve Radyo Haberleri

Hataylılar dün kurtuluş bayramını kutluladılar

"Eğer vatan müdafaasında bozguncu kafalar kıvılcımlamak isterlerse bilsinler ki onları oldukları yerde boğacak büyük bir geri ordumuz vardır. Bu ordu büyük Türk analarının ordusudur"

Antakya 23 (A.A.) — Hatay bugün kurtuluş bayramının birinci yıldönümünü kutulamaktadır. Hatayın bu en büyük bayramı emsalsiz tezahürat, taşkın bir neşe ve sonsuz sevinç ve heyecanla devam ediyor. Daha dünden itibaren şehir baştanbaşına milli renklerle, bayraklar ve elektrik ışıkları süslenmiş, akın halinde ve milli kıyafetlerle köylerden akın halinde gelen binlerce köylü şehrin ana caddelerini doldurmuş bulunuyordu. Bu sabah spor sahasında başlayan merasimde ilk olarak Tarih Fakültesi mezunlarından Nahide Balcı kürsüye çıkmış ve günün büyük önemini anlatmış, onu diğer hatibler takib etmiştir.

En son olarak kürsüye çıkan vali Sökmenşer çok heyecanlı ve dakik

kalarca alkışlanan bir nutuk söylemiştir. Vali, Hatay davasının bir tarihçesini yaparak Ebedî Şefi tazimle anmış, davayı başaran Milli Şefe şükranlarını ifade ederek demmiştir ki:

"Bugün sulh içinde yaşıyoruz, mesuduz. Milli Şefin, B. M. Meclisinin ve hükümetinin etrafında tek bir yumruk gibi topluyuz. Eğer vatanın emniyeti bir gün bizim de silâha sarılmamızı icab ettirirse Hatay davasının kahramanları olan sizleri ön safta bulacaktır. Eğer vatan müdafaasında bozguncu kafalar, kara ruhlar kıvılcımlamak isterlerse bilsinler ki onları oldukları yerde boğacak büyük bir geri ordumuz vardır. Bu ordu büyük Türk analarının ordusudur."

Bu nutuktan sonra asker, mektepli, izci, köylü, avcılar, esnaf, ve halk teşekküllerinin büyük geçid resmi yapılmış ve şehidliğe gidilerek matem marşı çalınmış, nutuklar söylenerken hatıraları taziz olunmuştur.

Merasimde Korgeneral Muzaffer namına tuğbay Şükrü Kanadlı, Parti müfettişi profesör Hasan Reşid Tankut, Seyhan, Maras, İçel, Gazi-antebeden gelen heyetlerle pek çok halk hazır bulunmuştur.

Vali, gelen heyetler şerefine bir öğle yemeği vermiş, belediye tarafından köylüler için büyük bir ziyafet tertib edilmiştir.

Akşam vali konağında Sökmenşer tarafından muazzam bir gardenparti verilmiş ve fener alayları yapılmıştır.

Siyaset ALEMİNDE

İngiltere bir defa daha mücadele azmini bildirdi

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Her Hitlerin bir hayli zamanından beri beklenen ikinci sulh taarruzu nihayet yapılmış ve buna gene beklendiği gibi İngiliz başvekili Mister Churchill değil, İngiliz hariciye nazırı Lord Halifax cevap vermiştir. Alman kuvvetlerinin İngiliz adalarına geniş miyasta bir taarruz yapmalarına intizar olunurken, böyle bir hareket yerine bir anlaşma nutku irad edilmesi, Almanyanın, yapılacak taarruz neticesinde ihtiyar olacak fedakârlıkların pek azım olacağını yakinen bilmesinden dolayı, Fransız harbi biteli bir hayli zaman olduğu halde nutkun bu derece teahhürle irad edilmesinin sebebi de Almanyanın taarruz hazırlıklarını nihai safhaya geçtikten sonra teklifini yapmayı tercih etmesinden ileri gelmiştir. Yani Her Hitler nutkunu irad ederken Almanyanın her türlü tertibatını tamamlamış bulunduğunu kabul edebiliriz.

İngilterenin bu nutka verdiği cevaba gelince; Lord Halifaxın iltizamı açık bırakır görüldüğü bir, iki münakaşa kapısı haricinde bu nutuk ta bundan evvelkiler gibi iltihaf ihtimallerini bertaraf edecek bir sertliktedir.

Lord Halifax, fikri teşekkülünün bir icabı olarak, cevabında, polemik ve münakaşa yolundan uzaklaşarak felsefi teşrih şeklini tercih etmiş ve Alman devlet reisini mazideki muhtelif söz ve hareketlerinin tezadı içinde gözden geçirerek kendisiyle anlaşılacak, daha doğrusu anlaşılabilir, daha doğrusu anlaşılabilir olarak tasvir etmiştir.

İngiliz hariciye lorduna göre Hitler ve temsil ettiği fikir hareketi bir ser kuvvetidir. İngiltere, hürriyet namına, mazlum milletler namına, onların istikbali ve kurtuluşları hesabına ve bütün bunların üstünde hür hıristiyan vicdanı uğruna harbe devam edecektir.

Şu halde: Önümüzdeki günler içinde ve nihayet gelecek haftaya kadar bu cevabın fiili bir mukabele görüp görülmeyeceği anlaşılacaktır. Fakat bütün tahminler azim bir cıdalın başlayacağı ve tarihin kaydedemediği bir devler harbinin ortaldığı ateşe vereceğini kaydetmekte mütefakkirdir.

Selim Rağıp Emeç

Amerika Hariciye Nazirinin nutku

La Havane 23 (A.A.) — Royter:

Amerika devletleri konferansında söz alan Cordell Hull, garb nisif küresindeki Avrupa müstemlekeleleri üzerinde Amerika cümhuriyetlerinin müşterek bir himaye tesis etmeleri teklifini Amerika hükümetinin tasvib ettiğini beyan etmiştir.

Hull sözüne şöyle devam etmiştir:

"Bu müstemlekeleleri zapt etmek veya hakimiyetimizi onlara teşmil etmek veya bu müstemlekeleleri herhangi bir şekilde nüfuz dairemiz altına almak arzusunda değiliz. Bununla beraber Avrupa ihtilâfları halledilirken veya bir harb neydanında bu ihtilâflarda uzlaşmalar yapmak için bu mntakaların bir nüfuz badele maddesi olmalarına müsaa - de etmiyebiliriz."

Hull, nutkunun sonunda şu beyanatta bulunmuştur:

Amerika cümhuriyetleri hiç bir yer göz dikmiş değillerdir. Fakat hali hazırda beynelmül vaziyetini biz tehdit eden tehlikeleri görmekten kendimizi menedemeyiz. Bu tehlike lere karşı tam ve uygun müdafaay tedbirleri almak tasavvurundayız. Bugün cereyan etmekte olanların medeniyetin terakkisinde muvafakat bir inkiat olduğunu zannediyoruz, zannetmekte devam edeceğiz."

Anteb fısıkt tarım kooperatifleri birliği

Gaziantep 23 (A.A.) — Anteb fısıkt tarım kooperatifleri birliği esas mukavelenamesi bugün Tica - Ticaret Vekâleti mümessilinin huzurunda ve kooperatifler mümessillerinin iştirakinde merasimle imza edilmiştir.

Bir köylü kadın Hava Kurumuna 500 lira teberrü etti

Aydın 23 (A.A.) — Türk hava Kurumuna inkişafına yardım olmak üzere Köşk nahiyesinin Baş - çayır köyünden Hafize Çetiner, bugün Aydın Hava Kurumuna beşyüz lira teberrü etmiştir. Bu hamiyetli Türk kadını birkaç ay evvel de gene Hava Kurumuna yüz lira teberrü eylemişti.

Köy enstitüleri için yapılacak yeni binaların projeleri

Ankara 23 (A.A.) — Maarif Vekilliklerinden bildirilmektedir:

Memleketin muhtelif yerlerinde açılan köy enstitüleri için yapılmış olan yeni binaların avan projelerine vaziyet plânları üç ay evvel memleket mimarları arasında müsabakaya konulmuştur. Bunlardan Antalyaya 17 kilometre uzakta Aksu köy enstitüsüne aid müsabaka 15 Temmuz 1940 tarihinde sona ermiş, 18 Temmuz 1940 tarihinde toplanan jüri bu müsabakaya iştirak eden mimarların eserlerini tetkik ederek birinci, ikinci ve üçüncüyü seçmiştir.

Jüri, ilk öğretim umum müdürü Hakkı Tonguç, Maarif Vekillik baş müfettişi Dr. Celâl Otman, Nafia Vekillik mümessili Sinan Mimar - oğlu, yüksek mimarlar birliği mümessili Hüsnü Tümer, talim ve terbiye azasından Enver Ziya Karal, Maarif Vekillik müfettişlerinden Hayrullah Örsten teşkil edilmiştir. Müsabakaya iştirak eden mimarlardan teklifini 11157 rumuz ile veren yüksek mimar Asım Mutlunun eserleri şartnameye uygunluk, mahall malzeme ve stili gözönünde tutuş, binaların cephelerini meltem ve manavgat rüzgârlarını alacak şekilde tertib ediş, müessesenin gayesine göre binaların heyeti umumiyesinin en iyi yerlere getiriş, yolları arazinin tabii durumuna uydurmuş ve birinci olarak seçilmiştir.

Mimar Fazıl Aysu ve yardımcı Şinasi Girayın eseri ikinci, mimar Necmi Ateşin eseri de üçüncü sayılmıştır.

Köy enstitüleri binaları için açılan müsabaka devam etmektedir.

Yurdda yeniden zelzeleler oldu

Kelkit 23 (A.A.) — Bugün burada saat 10.55 de beş saniye süren şiddetli ve gürültülü bir yer sarsıntısı olmuştur, hasar yoktur.

Trabzon 23 (A.A.) — Bugün saat 11.13 de burada dört saniye süren orta şiddette bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Hariciye Vekili Ödemişte

İzmir 23 (A.A.) — Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bu sabah husesi bir otorayla Ödemişte hareket etmiştir. Vekil bir müddet istirahat edecektir.

Alman ahali Besarabyayı terk ediyor

Moskova 23 (A.A.) — Dün tayyare ile Berlinde buraya 12 kişiden mürekkep bir Alman heyeti gelmiştir. Heyet, son günlerde, Romanya tarafından Sovyetler Birliğine terk edilen Besarabya ve şimali Bukovini'de oturan Alman aslından ahali'nin tahliyesini müzakere edecektir. Bu tedbirin, ekserisi köylü olmak üzere yüz bin kadar insanı alâkadar ettiği tahmin olunmaktadır.

Şimalî ve şarkî Afrikada harb

Kahire 23 (A.A.) — İngiliz tebliği: Şimali Kenya hudud mntakasında, 20 Temmuz akşamı, İngiliz kit'alarına mensub keşif müfrezeleri, Mo yalenin 80 kilometre cenubu şarkisinde Ajao'da kuvvetli bir düşman müfrezesini yakalamışlar ve geri püskürtmüşlerdir. Diğer cephelerde kayde değer bir şey yoktur.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal 23 (A.A.) — İtalyan umumî karargâhının 44 numaralı tebliği: Şimali Afrikada Mısır hududunda, Marsa - Matrouch ve Sidibaranti mntakalarında tayyarelerimizi müessir bombardıman faaliyetleri görülmüştür. Bütün tayyarelerimiz, üstlerine dönmüşlerdir.

Şarkî Afrikada tayyarelerimiz, yenen ve muvaffakiyetle Wajiri bombardıman etmişlerdir. Düşman, Diredaoua'yı ısrarla bombardıman etmiş ise de hasara baiss olamamış, yalnız bir yerlinin telef olmasına sebebiyet vermiştir.

İzmir fuarına gelecekler için Yunan demiryollarında tenzilât yapılıyor

İzmir 23 (A.A.) — Yunan devlet demiryolları idaresi İzmir fuarına gelecekler için geçen yıllarda tatbik etmiş, tenzilâthı tarifeyi bu sene de tatbik edeceğini fuar reisliğine bildirmiştir.

Cebelüttarik üzerinde yabancu tayvareler

Madrid 23 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Dün saat 11.10 da ve 14.30 da Cebelüttarik üzerinde yabancu tayvareler uçmuştur. İngiliz tayvare defa batıya, yarı ateş açmışlardır. Bomba atılmamıştır.

Hitlerin nutuk söylediği gün

İngiliz tayyareleri hücumlarını artırdılar

Berlin 23 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Führerin nutkunu söylediği gün olan Cuma günü, İngiliz hava kuvvetlerinin gayri askeri hedefler üzerine yaptıkları hücumlarını çoğalttıkları anlaşılmaktadır.

İngilizler büyük miktarlarda bombalar atmışlarsa da, yaptıkları askerî hasarat nisbetsiz derecede hafif olmuştur. Bu son günler zarfında birçok nahiyeler ve köyler müteaddid defalar bombardıman edilmiştir.

Sair şehirler meydanında, 20.21 Temmuz gecesi Hamburg şehrine hücum edilmiştir. Paderborn, Hagen, Bechum ve Schwerin şehirleri de aynı suretle bombardıman edilmiştir.

21-22 Temmuz gecesi Wilhelmshaven ve Cassel şehirleri de bombardıman edilmiş ve bir çok bombalar atılmıştır.

Cumayı Cumartesiye bağlayan gece zarfında, İngilizler Führerin alıca - nabane teklifine, Alman arazisine müteaddid akınlar yapmak suretile cevap vermişlerdir. Bu hücumlar esasında 18 sivil ölmüş ve 23 kişi de ağır surette yaralanmıştır.

A'man küçük denizaltıları harekete geçtiler

Berlin 23 (A.A.) — Alman tebliği:

Küçük denizaltı gemilerimizden birisi, kuvvetli kafilere halinde seyreden düşman vapurlarından cem'an 18 bin tonlotta hacminde vapur torpillemiştir ve bu vapurlar batmış - tir.

Hava kuvvetlerimiz, İngiltere ve İskoçya üzerinde keşif uçurları yap - mış ve limanlara, tayyare meydan - larına, hava defa bataryalarına ve projektorlerle hücum etmiştir. Hava kuvvetlerimiz, ezcümle Pembroke li - manie buradaki petrol depolarını ve Chtham, Sheerness, Edimburg, Aberdeen limanlarını, Portsmouth civarında ve Bristol kanalı üzerinde ka - in deniz hava üstlerini bombalamış - tir.

Manş denizinde ve İngilterenin şark sahli üzerinde, kargolar, bombalarla hasara uğratılmıştır.

Düşman tayyareleri 22/23 Temmuz gecesi, şimal ve garbi Almanyada gayri askeri hedeflere hücumlarına devam etmişlerdir. Bir köyde, kilise ve bir kaç ev hasara uğramıştır. Bir düşman tayyaresi, hava defa bataryaları tarafından düşürülmüştür. Bir Alman tayyaresi kayıptır.

Rutenya'ya muhtariyet

Budapeşte 23 (A.A.) — Basvekil Kont Teleki, bu sabah meclis meclisine Rutenyanın muhtariyeti - ne müteallik bir kanun lıhıyası tevdi etmiştir. Bu kanun, Karpatlaraltı mntakasında bir voyvodalık ihdas etmektedir. Bu muhtariyeti, bu mntakanın anavatanı ilhakını müte - akib nabi hükümet amiral Horty vâdetmiş idi.

Bu Sabahki Haberler

Yeni Japon kabinesi ne yapacak?

Tokyo, 24 (A.A.) — Başvekil Prens Konoye, gazetecilerle, dahili ve harici siyaset üzerinde bir görüşme yapmıştır.

Domei ajansına göre, Prens Konoye aşağıdaki üç noktayı ileri sürmüştür:

- 1 — Yeni bir siyasi bünye tesisi,
- 2 — Milli müdafaanın takviyesi,
- 3 — Almanyaya, İtalyaya, İngiltere, Amerika Birleşik devletleri ve Sovyetler Birliği ile münasebetlerin yeniden tanzimi.

Prens Konoye, milli müdafaanın takviyesinin her şeyden evvel nazari dikkate alınacağını söylemiş ve milletin bütün gelirlerinin bu mühim hedef için koordine edileceğini ve bu hedef üzerinde teksif olunacağını ilâve etmiştir.

Harici siyaset te yenileştirilecektir.

Fransa topraklarını terk edenler tabiiyetten iskat edilecekler

Vichy, 24 (A.A.) — Havas:

Nazırlar heyeti, dün saat 18 den 20 ye kadar maresal Petainin riyasetinde yaptığı toplantılarda, 10/5/940 tarihinden 30/6/940 tarihine kadar, emir almadan, bir vazife ile tazviz edilmeden veyahud makul bir sebep olmadan milli araziye terk edilmiş olan Fransızların tabiiyetten iskatı ve mallarının müsadere si hakkında bir karar sureti kabul etmiştir. Tabiiyetten iskat, alâkadar ile birlikte hareket etmiş olan karısına ve çocuklarına da teşmil olunabilir.

Fransada posta servisleri faaliyete geçti

Clermont-Ferrand, 24 (A.A.) — Havas: P. T. T. daireesi, yabancu memleketlerle posta münasebetleri şeraitini matbuata bildirmiştir.

Bütün dünya için mektublar kabul edilmektedir. Avrupa gidecek mektublar Lyonda, diğer kit'alara gidecek mektublar Bordeaux'da santralize edilecektir.

Telgraflar, Fransanın Alman işgalindeki kısmı, Almanyaya, Belçikaya, Hollanda, İtalyaya, Danimarka ve Norveç haric, dünyanın bütün diğer memleketleri için kabul edilmektedir.

İngiltere, istisnalar arasında dahil değildir.

Almanyada balolara müsaade edildi

Berlin, 24 (A.A.) — D. N. B. Führerin emri ile, Çarşamba ve Cumartesi akşamları, saat 19 dan sonra umumî balolara yeniden müsaade edilmiştir.

"Sizin Majino hattınız,"

İngilterenin Vaşington sefirinin Amerikalılara bir hitabesi

Vaşington 23 (A.A.) — Royter:

Vaşington İngiliz sefiri Lord Lotherian, dün akşam radyoda Amerikan milletine bir hitabede bulunarak ezcümle demmiştir ki:

Bugün sizin Majino hattınız. Bu hat düşerse, Hitlerle mütefakkirdir ve sizin aranızda her iki Okyanusta da bir şey kalmıyacaktır. Hitlerden, harbden ve yapabileceklerinden korkmuyoruz. Hitler İngiltereyi şiddet veya desise ile râmetmek mecburiyetindedir. Çünkü bilir ki hür İngiltere neticede hür bir Avrupa demektir ve esaret imparatorluğu - nun sonudur.

Fena havaların başladığı Birin - citesi kadar ümid ettiğimiz gibi dayanabilirsek, hâdiselerin gidişatı değişecektir.

Amerika ve imparatorluğun sair kısımlarına fazla miktarda verdiğimiz siparişler dolayısıyla önümüz - deki ilkbaharda tayyarelerimiz ve silâhlarımız çok artacaktır.

İngilterede aylık tayyare imalâtı

Londra 23 (A.A.) — Royter:

Sunday Times, gazetesinin hava - cılık muharriri tarafından neşredilen enteresan bir makale, İngilterenin yalnız başına Almanyanın aylık imalâtından fazla tayyare imaline başlamış olduğunu bildirmektedir. Almanların azami imalâtı ayda 1800 olarak bildirilmiştir. Bu imal faikiyeti İngiliz halkı tarafından memnuniyetle kaydedilmiştir.

İngiltereye yeni Avustralya kıtaati geldi

Londra 23 (A.A.) — Orman ve demir yolu kıtaati ve hastabakıcı cü - zütamları da dahil olmak üzere Av -ustralya takviye kıtaati İngiltere - ye gelmiştir. Bunlar elyevim İngilte - rede bulunmakta olan Avustralyalı kıtaata iltihak edecektir.

İsviçre'de İran askerî heveti re'si katle 'ildi

Bern 23 (A.A.) — Bern'deki İran askerî heyetine de riyaset etmekte olan İran asker' atâşesi miralay Sa - dag Seybanı meilyetinde bulunan bir yüzbaşı tarafından katledilmiştir. Yüzbaşı bilâhare intihar etmiştir.

Aynı heyete mensub bir binbaşı da katil tarafından yaralanmışsa da yarası ağır değildir. Yüzbaşının fena ahlaklı olduğu ve memleketine gön - derileceği için bu cinayeti işlediği söy - lenmektedir.

Şehir Haberleri

Beş kuruşa limon satan bir manav tevkif edildi

Tünel başında Nesim Kaston isminde bir manavın tetkifi 5 kuruşta limon satmak suretiyle limon ihtikarı yaptığı haber alınmıştır. Filhakika, emniyet memurları tarafından yapılan bir cürüm meşhurlu suç tesbit olunmuş ve maznun millî koruma kanununa aykırı hareket etmekten adliyeye teslim edilmiştir.

Nesim Kastonun muhakemesine dün asliye 8 inci ceza da başlanarak kendisi aleyhindeki iddiayı reddetmiş ve:

« Bu limonu 5 kuruşa satan çırağımdır. Fakat, ben de olsam o fiata satacaktım. Çünkü, kendim 4 kuruştan alıyorum. Aşağı kurtar-maz» demiştir.

Mahkeme neticede maznunun tevkifine karar vererek, münaka ticaret müdürlüğünden limon fiatlarının sorulması için, duruşmayı talik etmiştir.

Gümrüklerde faaliyet azaldı

Gümrüklerde faaliyet tamamen durmuş gibidir. Akdeniz yolunun kapanması deniz nakliyatını yalnız Karadeniz yoluna inhisar etmiştir. Normal zamanlarda deniz ticareti daha ziyade Akdeniz yolu ile yapılmıştı, şimdi Karadenizin açık olması vaziyeti değişmiştir. Bu yol ile yapılan ticaret mahdud bir sahaya inhisar etmekte ve pek az varidat getirmektedir. Bu suretle normal zamanlardaki gümrük varidatına nispetle şimdiki gelir yarım kadar azalmıştır. Şimdiki halde Karadeniz yolu ile yapılan ticari nakliyat kısmen Macar, Rumen ve Rus gemileri tarafından temin edilmektedir. Orta Avrupa ile yapılan nakliyat ise yalnız bazı maddeler üzerinde cereyan etmektedir. Akdenizde faaliyetin arttırılması için Yunanistan tarafından tekrar açılması düşünülen Amerika seferleri hakkında henüz kat'î bir karar mevcut değildir. Esasen bu seferlerin şimdiki şartlar, yani sigorta primlerinin yüksekliği sebebiyle temin edilmesi bir hayli müşkülâtı nuceb bulunmaktadır.

Dışarıdan eşya gelmemesi delayisile piyasada da kısmen darlık hissedilmekte ise de büyük bir sıkıntı yoktur. Daha ziyade büyük parti mübayaat üzerinde tesirini gösteren darlık küçük partilere indiki azalmaktadır. Ahiş veriş daha ziyade havayıcı zarurîye üzerinde cereyan etmektedir. Gümrüklerdeki faaliyet ise eskiden gelen malları herhangi sebeble çekimyen tüccarların müracaatına inhisar etmiştir. Son verilen karar üzerine piyasada malların mutad zamandan fazla bekleyen tüccarların talepleri kabul edilmeyeceğinden, bir müddetten beri bekleyen mallar peyderpey çekilmeye başlanmıştır. Bu suretle piyasada bazı mallar üzerinde hissedilen darlık da kısmen zail olacaktır.

Bilhassa gümrüklerde mevcut manufatura ve diğer mensucat maddeleri ehemmiyetli bir yekün tutmaktadır.

Mersinden nakliyat yapılacak

Münakalat Vekâletince Refah vapuruna Mersine gitmesi hakkında müsaade verilmiştir. Bu vapur inhisarlar idaresi namına İzmirin Çam altından tuz yükliyerek Mersine götürecektir ve tekrar limanımıza ayvetecektir. Bazı zarurî talepleri karşılamak üzere Vekâletçe hususî tedbirler alınacağı öğrenilmiştir. Bu talepler bilhassa lüzumlu maddelerin nakli hususunda olacaktır.

Cezaevlerinin İslahı için esaslı kararlar veriliyor

Adliye Vekili dün İstanbul, Kadıköy ve Üsküdar mahkemelerini teftiş etti ve Üsküdar cezaevinde tetkikler yaptı

Birkaç gündenberi şerhimizde bulunan Adliye Vekili - Fethi Okyar, dün muhtelif adliye dairelerini teftiş ederek, adli işler etrafında esaslı tetkiklerde bulunmuştur.

Fethi Okyar, yanında kalemi mahsus müdürü Şakir Aksu olduğu halde, saat 11 de İstanbul adliyesini ziyaret etmiştir. Müddeiumumi tarafından karşılanan vekil, Hikmet Onatın odasında yarım saat kadar meşgul olmuş, İstanbul adliyesine alakalı bazı işler etrafında izahat almıştır. Bunu müteakib, daireleri teftişe başlamış, nöbetçi mahkeme hakimleri ve kalem seflerile işler etrafında hasbihallerde bulunmuştur. Bu arada, icra dairelerini de teftiş eden vekil, yeni icra kanununun iki ay sonra mer'iyete girmesi münasebetile, icra reisi Hamdi ve icra hakimlerine kanunun tabiki etrafında direktifler vermiştir.

Fethi Okyar, bilâhare yanında müddeiumumi, hususî kalem müdürü ve adliye başmüfettişi bulunduğu halde, eski şurayı devlet dairesine giderek, yeni bir sekile sokulan bu dairedeki nöbetçi asliye hukuk mahkemelerini ziyaret etmiş ve hakimlerle görüşmeler yapmıştır.

Adliye Vekili öğleden sonra da mesaisine devam ederek, beraberindeki zevatla birlikte saat 15 de Kadıköyüne geçmiştir. Burada Kadıköy sulh mahkemesini teftiş eden Vekil, müteakiben Üsküdar hareket etmiştir. Fethi Okyar Üsküdar adliyesinde de aynı şekilde tetkiklerde bulunmuş ve mahkemelerin çalışma tarzını yakından takip etmiştir. En son olarak Üsküdar ce-

zaevi teftiş edilmiş ve saat 17 ye kadar burada meşgul olunmuştur.

Adliye Vekilimiz, cezaevinde bulunan mahkûmlarla temas etmiş ve bu adamların içtimai vaziyetleriyle yakından alakadar olmuştur. Mahkûmlara aile vaziyetleri, işledikleri suçlar ve bu fiillerin tekerür edip etmediği etrafında muhtelif sualler sormuş, aldığı cevapları dikkatle dinlemiştir. Muhtelif cürümler işleyen kimselerin bu fiillerinde müesir olabilen sebepleri içtimai ve ruhi bakımdan araştırarak Fethi Okyar, mazide herhangi bir hastalıkla malûl olup olmadıklarını da mahkûmlardan sormuştur.

Adliye Vekilinin dünkü tetkiklerinin şiklet merkezini mahkemelerin süratle iş görmelerini temin keyfiyeti ile birlikte, mahkûmların ıslahı ve yeniden memleketle kazandırılmaları yolunda alınacak tedbirler teşkil etmiştir.

Fethi Okyar birinci ciheti hakimlerle görüşme mevzuu yapmış, fakat ikinci noktayı bizzat mahkûmların arasında ve onlar üzerinde müşahede etmek istemiştir. Bu suretle cürüm işleyenleri ıslah için yapılması gereken teşkilat ve alınacak tedbirleri tetkik ve müteale etmiştir. Yakında, bu maksadla İmrâh tipinde ıslah evleri açılması veyahud cezaevlerinin bu tipe uygun bir sekile getirilmesi kuvvetle muhtemel bulunmaktadır.

Adliye Vekilimizin dünkü tetkikleri, adliye tarihinde başarılabilecek yeni inklâblara, başlangıç olmuştur denebilir.

Perakende sebzeler yüzde 300 kârla satılıyor

Mevsim dolayisile sebze bolluğu halde fiatlar ucuzlamamıştır. Sebze halindeki toptan satışların çok düşük olmasına rağmen, perakende fiatlar yüzde 100 ile 300 arasında yüksektir. Halde bir kuruş ile iki buçuk kuruş arasında satılan bakak, perakendecilerde 10 kuruş, 2-5 kuruş olan domates 10-20 kuruş, 3-5 kuruş olan biber 10-15 kuruşadır.

Diğer bütün sebzeler de bu nisbet dahilindedir.

Yaş meyva satışları fiat mürakabe komisyonunca tetkik edilerek satış kârları da tesbit edilmiş olduğu halde, perakende satışların kontrol edilememesi yüzünden bu tedbirin istifade edilememiştir.

Satış fiatlarının kontrolü için Ticaret Vekâletince vücutte getirilecek teşkilâtın faaliyete geçmesini müteakib mürakabe komisyonunun verdiği kararların tatbik edilip edilmediği anlaşılacak ve pahalılığa sebep olan âmiller ortadan kaldırılacaktır.

Vali dün şehir işleriyle meşgul oldu

Evveldi gün Yalovadan Floryaya geçen İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, dün öğleden evvel belediyeve gelmiş, vilâyet ve belediye işleriyle meşgul olmuş, bilâhare Eminönü meydanındaki faaliyeti gözden geçirmiş, müteakiben tekrar Floryaya gitmiştir.

Sahte bono suçlarını ağırceza mahkemesine verdiler

Sahte bono tahkikatının müddeiumumilik ve sorgu hâkimliğince devam eden son safhaları da neticeye varmış ve şebeke reisi Nihad da dahil olduğu halde, hâdisenin mazmunları 2 nci ağırceza mahkemesine sevkedilmişlerdir.

Hâdisede suç ortağı olduğu anlaşılan Kâzım isiminde bir avukat kabîtibî de, yakalanarak, dün adliyeye verilmiştir.

Kâzım, 4 üncü sorgu hâkiminin kararile tevkif olunmuştur.

Mete ve Demir şilebleri yakında gelecek

Akdenizdeki şileblerimizden Mete - nin Sicilyada Mesina limanında bulunduğu öğrenilmiştir. Vapurun bugün hareket edeceği hakkında buradaki sahibine malûmat gelmiştir. Şilebin bugüne kadar Mesinada kalmaması İtalya hükümetinin kendi karasularından geçmesi hakkında vapura şimdiki kadar müsaade vermemesinden ileri gelmiştir. Şimdi vapurun bu sularından geçmesine müsaade edildiği cihetle derhal hareket edecektir. Aynı şilebe birlikte İspanyanın Rosas limanından hareket eden Demir şilebinin de İtalya sularında olduğu öğrenilmiştir. Bu gemi de limanımıza hareket edecektir. Bunlardan Metede bir miktar çimento vardır. Demir boştur.

Şehrin derdleri Sayfiyelerdeki gazino ve bahçeler

Sayfiye halkının ekserisinden dinlediğimiz şikâyet:

« Şehrin gürültüsünden uzağa yaşamak isteyen bizler, bir takım gazino, açık tiyatro ve bahçelerde radyoların, gramofonların, cazların ve sazların çaldığı gürültülerle rahat bir uyku uyumaktan mahrumuz.»

Bu hal, İstanbulun eski derdidir. Bir türlü de hallolunamamıştır. Meselâ Suadiye gibi kalabalık bir sayfiye yerinde bu eğlence yerleri köşkerin ve evlerin içine kadar girmiştir. Sabahlara kadar çalgı çigan, kahkaha, nâra, gürültü patırdı... Sayfiye bu mudur? Dokuz ay şehirde çalışmaktan yorulmuş dimağlar derin bir sessizlik, sükûnet beklerken bu gürültülerle ne hale gelir?

Bu gazino veya bahçelerin diğer mahzurları da cabâ. Belediye tarafından evvel şehri sehir, sayfiye sayfiye olarak göz önünde bulmalıdır. Güzel sayfiyelerimizi bir azab ve ızdırab membaı haline getirmeyelim.

Ucuz ekmeğin yapılması mümkün görülüyor

İstanbul değirmenlerinde şehrin günlük ekmeğin ihtilâkını karşılamak üzere ögütülen 300 ton buğdaydan 63 ton kepek çıkmaktadır.

Evvelce Holanda, Belçika, İtalya ve Macaristana gönderilen bu kepekler harb başlaması üzerine tamamen ihraç edilemez olmuş ve harb Akdenize sırayeti üzerine bütün durmuştur. 73 kiloluk beher çuvalı 220 kuruşa satılan kepek fiatları 160 kuruşa düştüğü gibi bir müddet daha ihraç imkânları bulunmadığı takdirde bozulmak ve zarar verene denize dökülmek zarureti hâsıl olacaktır.

Alâkadarlar bütün Balkanlarda buğdayın kepek ve razmolü çıkarılmadan ögütülüp ekmeğin yapılması olduğunu ve bunun hem daha muvafık ve sâhhi ve hem de daha lezzetli olduğunu ileri sürmekte ve İstanbulda halk ekmeği tecrübeleri yapılarak bu cihetinde de tetkik edilmesi lâzım geldiğinde ısrar etmektedirler. Bu suretle ekmeğin en az iki kuruş daha ucuz olabileceği ve denize dökülmek zarureti hâsıl olan bir gıda maddesi istihlâk edilecektir.

Bu cihet geçen sene belediye şehrin buğday ve un ve ekmeğin işleriyle uğraşanların iştirakile yapılan toplantılarda tetkik edilmiş ise de bir karara raptedilememiştir.

Belediye ve Ticaret Vekâletine yeniden müracaatlar yapılacak İstanbulda iki tip ekmeğin yapılmasının daha faydalı olacağı bildirilecektir.

Bir bahçıvan atile beraber bostan kuyusunda boğuldu

Dün Çengelköyünde bir bahçıvanın ve bir atın boğulmaları neticelenen bir vak'a olmuştur.

Çengelköy civarındaki bahçelerden birinde çalışmakta olan 53 yaşlarında Yanko oğlu Yanı isiminde bir bahçıvan su dolablarını çevirmekte olan gözü bağlı hayvanı daha hızlı yürütme maksadile arkasından İmex istemiş, fakat hayvan birdenbire buylanarak Yanıye bir çifte savurmuştur. Çiftten hızla Yanı geniş bostan kuyusuna düşmüş, bu sırada hayvan da müvazenesini temin edemiyerek Yanının arkasından kuyuya varlanmıştır. Her ikisinin de can havâli çırpınmaları neticesinde kısa bir zamanda Yanı de, at da boğulmuşlardır.

Müessif bir vefat

Kızıltoprak belediye hekimî doktor Nuri ve doktor Mahmud Atanın kayınvaldeleri, Yünış fabrikası ambar memuru Said Sunun validesi Bayan Münire vefat etmiştir. Cenazesi 24/7/94 Çarşamba günü saat 11 de Bahariye caddesinde 83 numaralı evden kaldırılacak ve Haydarpaşada ebedî medfenine tevdi edilecektir. Cenabı Hak rahmet eyiyle.

Bir lâstik fabrikasında vukubulan iştilalde beş kişi yaralandı

Dün Eyüde Bahariye lâstik fabrikasında bir iştil vukubulmuştur. Saat 12 de fabrikanın boya kazanı kaynamakta iken birdenbire taşmış ve içinde bulunan yağlı ve yanıcı maddeler tutuşmuştur.

Bu iştil fabrikada büyük bir telaş uyandırmış ve kazanın yanında bulunan teknik âmiri İsak ile işçilerden Bursalı İbrahim muhtelif yerlerinden yanmak suretiyle ağır yaralanmışlardır. Ateşi söndürmek ve yaralıları kurtarmak için koşanlardan

idare müdürü Sudi Düzkaaya ile Kamil ve Raif isiminde üç kişi de muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralılar derhal hastaneye kaldırılmış ve ateş daha ziyade genişlemesine meydan verilmeden söndürülmüştür. Yapılan tahkikat neticesinde kazanın kapağının açık bırakılmasından ileri geldiği anlaşılmıştır. Zabita tahkikata devam etmektedir. Eyüb müddeiumumiliği de hâdisenin tahkikatına el koymuştur.

Suadiye sahillerinde çarşafı bir kadın cesedi bulundu

Dün akşam Suadiye plajında deniz banyosu yapan çocuklar sahilde bir kadın cesedi bulunduğunu görmüşlerdir. Çarşafı bir kadına aid olan bu cesed zabita tarafından muhafaza altına alınmış ve tahkikata girilmiştir.

Cesedin hüviyeti henüz tesbit edilemediği gibi ölümün boğulmak suretiyle mi veya başka bir sebeple mi vukubulduğu da anlaşılmamıştır.

Belediye ile müteahhidin ihtilâfı Bebek yolunun inşaatını geciktiriyor

Bebek - İstinye yolu inşaatı yüzünden belediye ile müteahhid arasında baş gösteren ihtilâfı halletmek üzere bugün belediye, belediye reis muavinlerinden Rifat Yenalin riyaseti altında bir toplantı yapılarak, toplantıda müteahhid de bulunacaktır. İhtilâfın bugün sulh yolu ile halledileceği tahmin edilmektedir.

Müteahhid, inşaatın gecikmesine belediyenin istihlâk muamelelerini vaktinde tekemmül ettirmemiş olması sebebe göstermekte ise de, belediye, kanunî imkânlardan bazı şekilde istifade edildiğini ve ancak istihlâk muamelelerinin bugünkü süratle cereyan edebileceği kanaatini beslemektedir.

Taksim gazinosundaki hasar müteahhide tamir ettirilecek

Taksim gazinosunda çıkan yangın hakkında belediye tahkikat yapmış, zarar ve ziyanın beş yüz lirayı geçmiş olduğunu tesbit etmiştir. Gazino, henüz belediye tarafından teslim edilmiş olduğundan mes'uliyet müteahhide aittir. İnşaatı üzerine alan müteahhid yangından habar olan gazinoyu tamir edecektir.

İlk okullardan mezun olanların miktarı tesbit edildi

İstanbul muntakası dahilindeki ilk okullardan bu sene mezun olan talebelerin kat'î miktarı, kaza maarif memurlukları tarafından Maarif Müdürlüğüne bildirilmiştir. Vilâyetin 16 kazasındaki ilk okulların son sınıflarında okuyan 9801 talebeden 7894 ü ilk okul bitirme imtihanlarında muvaffakiyet kazanarak mezun olmuş, 1907 talebe de sınıfta kalmıştır. Bu sene ilk okullarda muvaffakiyet nisbeti yüzde 80,90 arasında dır.

Küçük haberler

Mahlûl marmelatlar — Marmelatlara ayçiçeği posası karıştırıldığı görülmüş, bu gibilerle mâni olunması için belediye reisliği tarafından şunelere bir tamim yollanmıştır. Halk hamamları — Belediyenin faaliyetle bulunan halk hamamları büyük rağbet görmektedir. İki hamamda son beş ay zarfında 25 bin kişi yikanmıştır.

TIYATROLAR

Rasid Rıza tiyatrosu
Bu akşam Üsküdar, Doğancılar KARMAKARISIK
vodvil 3 perde

E. SADİ TEK tiyatrosu
Bu gece (Büyükdere) aile bahçesinde HAMLET

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:
Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Bir doktorun günlük notlarından

Mevsim Hummaları

Bu son haftalar zarfında üç dört gün devam eden ateşlere bütün doktorlar tesadüf etmişlerdir. Bunlar ekseriyetle iki esas şekli üzerinde görünüyorklar: Bir kısım bronşit ve nezle ile müteakib ateşlerdir, ki bu tamamen soğuk algınlığından ileri gelmektedir. Diğer kısmı da gene yükselme ateş ile beraber mide ve barsak tezahüratı göstermektedir. Midebulantısı bazı kay ve ishal görülmüyor. Aynı zamanda da dereceli hararet 38,5-39 a kadar tereffü ediyor. Bu da üç dört günde zail olmaktadır.

Her iki şekilde yapılacak tedavide bir hususiyet yoktur. Yataklık istirahat, hafif perhiz, ve biraz da piramidon ve kinin almakla hastalık zail oluyor. Şimdiye kadar mühim ihtilâf görülmemiştir. Denizde çok kalmaklım, üşümenin, fazla dondurma ve vaktisiz meyva yemenin bu gibi hastalıklarda az çok tesiri vardır. Bu sebeble çok dikkat etmek lâzımdır. Tabiatın bize istifade için verdiği bu güzel güneşlerden ve denizlerden layıkile istifade edelim fakat süstimal etmeyelim.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Ankara borsası

23 Temmuz 940 açılış ve kapanış fiatları

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra 1 Sterlin	5.24	
New-York 100 Dolar	140.—	
Cenevre 100 İsviç. Fr.	29.52	
Atina 100 Drahm	0.9975	
Sofya 100 Leva	1.6625	
Madrid 100 Peçeta	13.90	
Budapeşte 100 Pengü	27.58	
Bükreş 100 Ley	0.625	
Belgrad 100 Dinar	3.275	
Vokohama 100 Yen	31.945	
Stokholm 100 İsveç Kr	31.005	

Esham ve tahvilât

Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.

Doktor I. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

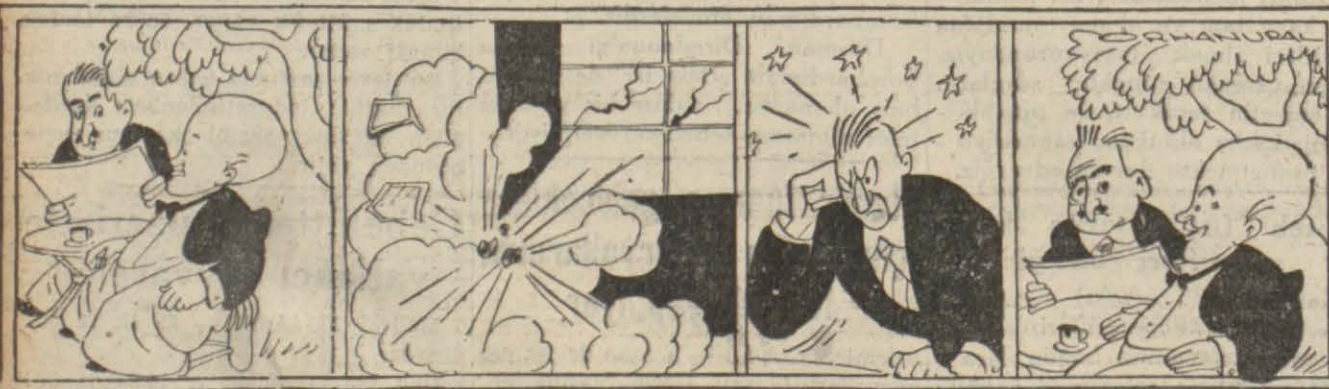
İlan Tarifemiz

Teğ sütun santimi

Başlık maktâ 500 kuruş
1 nci sahife 400 »
2 nci sahife 250 »
3 ncü sahife 200 »
4 ncü sahife 100 »
İç sahife 60 »
Son sahife 50 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıraraklar ayrıca tanzilâtı tarifemizden istifade edecektir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Postanın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir. İlanlık Kollektif Şirketi Kabramanzade Han Ankara caddesi

Pazar Ola Hasan Bev Divorki:

— Hasan bey hâlâ bir müsterisi çıkmıyorsa meşhur Taksim gazinosunda... Havağazi boruları patladığından epey tahribat olmuş... Şimdi belediye, Havağazi Şirketini cezalandırması düşünüyormuş... Hasan bey — Hiç durmasın, şirketi gazinoyu işletmeğe mecbur etsin!

Lozana aid hatıralar

İsmet Paşa ayağa kalktı: "Boğazlar meselesinde ısrar ederseniz tekrar harb yapmaya ve hakkımızı muharebe sahasında kabul ettirmeye mecbur kalacağız," dedi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gelenleri söyleyeceğim. Birkaç dakika gözlerle odayı, pencereden dışarıyı, bahçeyi dolaştı, dondurmasından bir kaşık aldı ve başladı:

— Lozan bütün Milli Mücadele'nin biza bahsettiği üstün vaziyetin hariççe tanınmış bir ifadesidir. Bugünkü kuvvetli vaziyetimiz, gerek dahili, gerek harici - bu muahedeye istinaden inkişaf ederek bu hale gelmiştir. Netice bütün milli hayatımızın temeli Lozandır.

Biliyorsunuz Milli Şef ilk defa Mudanya mütaresesini idare etmiştir. Bu mütareke müzakeresi sırasında muzaffer garb orduları kumandanı İsmet Paşa, en mükemmel bir diplomat ve müzakereci olduğunu, bize de, dünyaya da göstermiştir. Bu anlıyan Atatürk, İnönü'nü Hariciye Vekili seçerek heyeti murahasanın başında Lozana gönderdi. Lozanda İsmet Paşa daha büyük, daha ağır, fakat daha şerefli ve bütün kudret ve kabiliyetini gösterdiği muazzam bir vazife karşısında bulundu. Bütün dünyayı tasdik ettiği gibi Şef bu vazifeyi harikulade bir muvaffakiyetle başarmıştır. Henüz kalıcılığına sokmuş bir kumandan, Lozanda en kurd diplomat karşısında kalmıştı. İnönü meydanlarının kahramanı, Lozan masalarının başından da kahraman olarak kalktı.

Açılış merasimini bugün gibi hatırlıyorum. Bu merasimde kimler yoktu ki. Meşhur Puankara, Mussolini, Lord Gürzon, Venizelos, daha birçok tanınmış diplomatlar. Konferansı İsviçre cümhurresi açmıştı. Şüphe yok ki hepimiz hem gururlu, hem de endişeli bir heyecan içinde idik. Masa başında dövüşeceğimiz adamlar cidden kuvvetli ve bu tip müzakerelerin kurd şahsiyetlerdi. Bütün dünya bir tarafta, biz tek başımıza diğer tarafta idik. Bunlarla akıl, fikir, ilim, irfan sahasında boy ölçüşecektik. Mücadele çok çetin oldu. Ne kadar çetin olduğunu bir aralık inkısaat uyarısından da anhyababilirsiniz. Bu talih mes'uliyetini yüklenmek çok

Lozana giden murahhas heyetimiz

büyük bir işti. Fakat İsmet Paşa memleketin tam istiklâline uymayacak şartlar önünde bu kararı vermekte asla tereddüd etmedi. Konferans esnasında öyle buhranlı, öyle çetin zamanlar oldu ki, sınırlar her hangi bir heyeti murahhasa reisi işi oluruna bağhyarak kalker, gelirdi. Halbuki İsmet Paşa, muharebe meydanında olduğu gibi adım adım çarpışarak memleketin askerî, iktisadi, siyasi, mali, bir kelime ile her sahadaki istiklâlini, inkişafını arzuya uğrattak bir pürüz bırakmak istemiyordu. Bu çetin anlarda bir kere daha kıymetini anlamış bulunduğum istiklâl harbinin kahraman kumandanına ve Lozanın mahir diplomata, her zaman güvenebileceğimizi ithiharla söylemek isterim. Biz oraya Osmanlı ruhunu atmış, bir Türk kafası ile gitmiştik. Karşımızdakiler bu süratli istihaleye bir türlü inanıyorlardı.

"Siz eskiden her şartı kabul ederdimiz. ne oldu size?"

Puankara müzakerata başlandıktan sonra dönmüş, yerine Mösyo Pompar ikame edilmişti. Pompar ve karısı Osmanlı ricali ile çok temas ettikleri cihetle, onları iyi tanıyorlardı. Bize de aynı gözle bakmak hatasına düşmüşlerdi. Bize

dost, hayırhah görünerek Fransa için bizim iktisadi istiklâlimize uymayan şartlar kabul ettirmeğe çalışıyorlardı. Karı kocanın muvaffak olmak için yapmadıkları yoktu. Ajanlar vastasile fevkalade gayret sarfediyorlardı. Fakat nafile... Her şey İsmet Paşanın yalnız iradesinde parçalanıp gidiyordu. Bir gün koridorda Madam Pomparla karşılaşlık. Kadın deşetli sinirli gözüküyordu. Avazı çıktığı kadar:

— Kocamın kredisini mahvedeceksiniz, diye bağırdı. Siz eskiden böyle değildiniz. Her zaman uzatılan şartı kabul ederdimiz. Ne olmuş böyle size... Kocamın mevküni sarıyıyor, ona hiç bir muvaffakiyet ümidi bırakmıyorsunuz.

Hakikaten kadıncağz korktuğuna uğradı. İkinci konferansta Pompar değiştirildi, yerine Pelle geldi, Fransızlar da şartlarımızı kabule mecbur oldular. Anlamışlardı ki, karşılarında Osmanlı devletinin murahhasları yoktu. Genç Türkiye'nin baş murahhası sulhünü dikte ettirmek için gitmiştir. yoksa birkaç muvaffakiyet koparmak maksadile değil...

Lord Gürzonun tehditleri ve neticesi

Size bir hatıra daha... Konferansta Boğazlar meselesi halledilinceye kadar en büyük mu-

rizlardan biri, belki de birincisi İngiltere idi. Lord Gürzon bizi inkıta ile korkutarak tehdid etmek istiyordu, bu suretle istediklerini kabul ettireceği kanaatindeydi. Reddedip trene bineceğimiz sıralarda bile bu ümidi besliyorlardı. Fakat biz «canımız isterse» manasını tazammun eden bir jestle trepimize binince şaşırdılar. Lord Gürzon Boğazlarda kontrol hakkını koparmak istiyordu. Bunun için de tam üç ay uğraştı, İsmet Paşa daima reddediyor, bunu müzakereye bile yanaşmıyordu. Nihayet son bir ümid olarak Fransız başmurahtasının odasında hususi bir toplantı tertib ettiler. Lord Gürzon, Fransız başmurahtası Pompar ve General Weygand bu toplantıda hazır bulundular. İsmet Paşa yanına benî almıştı. Hemen bu meseleyi tazelediler, ısrara başladılar, bir şeyler koparmağa çalışıyorlardı. İsmet Paşa sükûnetle dinliyor bir kelime ile reddediyordu. İsrar ileri gidince İsmet Paşa ayağa kalktı, hâkim bir sesle:

— Bu mesele, dedi. Memleketimin istiklâline dokunuyor. Eğer daha fazla ısrar ederseniz tekrar harb yapmağa ve o zaman meseleleri sulh masasında değil, harb sahasında halletmeğe ve bu meseleyi size orada kabul ettirmeğe mecbur kalacağız.

Hepsi bu kat'î ifade karşısında başlarını ölerine eğdiler. Hepsî Türk tezi karşısında mağlûbiyeti kabul ediyorlardı, vazgeçtiler.

Konferansın en karakteristik sıfhası

İsmet Paşanın konferansta vakur sükûnu murahhasların hayret ve korku verirdi. En şiddetli münakaşalarda bile, Milli Şef dudaklarındaki her zamanki zarif tebessüm, dinler, ve sakin olarak kürsüye çıkar, konferansı teşhir eden jestlerle mukabil hücumu geçerd. O, daima hakikandan emin insanlara mahsus bir emniyet ve sükûn içinde dinler ve konuşurdu. Bence, Lozan konferansının en heyecanlı, en karakteristik (Devamı 7 nel sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Olduktan sonra

«Azizim», «monşer» olduktan sonra züppeleştî.

«Hanımlar», «Hanımefendi» olduktan sonra erkeklerin başlarına belâ kesildiler.

«Misafir odaları», «Salon» olduktan sonra dedikoduların sayısı yüzde yüz arttı.

«Söz kesme» nin adı, «Nişanlanmak» olduktan sonra nikâh hazırlığına başlanmadan ayrılmak modası çıktı.

«Çalgılı kahveler», «Bar» olduktan sonra birer boğuntu mahalli haline geldiler.

Tramvaya binilirdi, «Tramvaylar» «Tram» olduktan sonra, binilmez, alınıp oldu.

«Kıvrık saç», «Permanant» olduktan sonra kepazeleşti.

Beş kuruşa verilen bir fincan «Kahve», «Kafe» olduktan sonra elli kuruşa çıktı.

«Basmalar», «Emprime» olduktan sonra pahalılaştı.

«Deniz hamamları», «Plaj» olduktan sonra kazık oldu.

İsmet Hulusi

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Bay «F.L.» ye:

Nişanınıza karşı hareketinizin ne kadar fena olduğunu siz de anlamışsınızdır. Teemni ile hareket etmeyenler sonradan böyle pişman olurlar.

Nişanınızın yanına gördüğünüz ve siz nişanınıza bağırıp «çağırırken sesini çıkarmadan duran nişanınızın kardeşi bu halile kendinin çok makul bir insan olduğunu belli etmiş oldu. Sizin nişanınıza müracaattan evvel bu makul gençle görüşmenizi, hatanızı anladığınızı kendisine söylemenizi özür dilemenizi ve onun nişanınızla aranızı bulmasını istemenizi tavsiye edeceğim.

Bay S. Sadık:

Bir kere siz de düşünün zevkleri aynı, düşünceleri aynı, ruhi tema-yülleri aynı iki kişi kolay kolay bulunabilir mi? Hiç bir karı koca da her cihetten anlaşmış olamazlar. Fakat zevklerinden, düşüncelerinden bir-birlerine uymak için fedakârlık yapmak mecburiyetindedirler. Bu fedakârlıkları müteakıl olarak yaptıkları takdirde anlaşmış adedilebilirler. Ve mes'ud yaşamak yolunu keşfetmişler demektir.

Bay Nevzade,

O vaskalı çocuk çok hassas olur. Gördüğünü belli etmez, fakat görür ve düşünür. Dikkat etmeniz lâzım. Cocuğun yanında iken ne kadar hiddetli olursanız olunuz kendinizi tut-

malı, sert bir yüz göstermemeğe, bu hassa fena söz söylememeğe gayret etmelisiniz. Bunu yapmazsanız çocuğunuz karşı vazifenizi yapmamış hatta çocuğunuzun hayatına, ahlâkına, na fenalık etmiş olursunuz. Dikkat edin.

Bandırma Bayan C. C. e,

Bir kadın için kocasının kazancağı ve geçim geraiti ancak evleneceği zamanda mevzuubahs olur. Kadın evlendikten sonra iyi tesadüfler koca-sının kazancağı artıracağı gibi fena tesadüfler de hiçe indirilbilir. Kazanç artarsa ne âlâ, fakat azalır, hiçe inerse o zaman da kadın kocasının katlandığı meşakkatleri onunla taşımamaya mecbur olur. Hatta böyle zamanlarda kadın kocasına madde-ten ve manen mümkün olan her yardımı yapmalıdır.

Bu yazdıklarım, sizin sordukları nıza bir cevap olur. Daha başka birşey söylemeyi lüzumsuz bulurum.

Bayan N. F. e,

Bana yazdıklarınız hakkında fikirlerimi, sizden evvel mektub yazan müteaddid okuyucularıma cevap olarak müteaddid defalar bildirmiştim. Gene söyleyeyim.. Kabahat sizindir. İşinden evine dönen erkek, karısını temiz ve derli toplu görmek ister, bu onun en sarîh bir hakkıdır. TEYZE

KADIN

Kız çocuğu elbisesi

9-12 yaşlarındaki kız çocuklarında genç kız elbiselerine karşı kuvvetli bir heves vardır. Etek - ceketi pek çok severler. Sade olmak şartı ile bu tarz bu yaşlara pekâlâ yararlıdır. Örgüden, askılı bir etekle, beyaz yakalı, kısa kollu dümdüz, minimini bir bluz yapınız. Yavrunuza hem pek yakıştığını, hem de onun büyüklere benzeme hevesini tatmin ederek neşelendiğini göreceksiniz.

Her kadın bilmelidir:

Şişenin ağzına büyük gelen mantarları her tarafından yontarak küçültmeğe kalkmayınız. Bir yerinden çakıyla ufak bir çentik açarsanız başka hiç bir şeye lüzum kalmadan mantar yerine oturur.

«Son Postay»... (Devamı 7 nel sayfada)

GARİB BİR İZDİVAÇ

Halûkun halinde öyle bir garabet vardı ki Zeyneb onun ne düşündüğünü anıyordu.

— Yani demek istiyorum ki, kendi üzüntünüz size kâfi iken bana aid meselelerle meşgul olmanıza sebep yoktur.

Kocasının ciddi ve vakur başına, zayıf yüzüne teessürle bakarak onun düşüncesini okumak istiyordu; fakat onun muhtarib olduğundan başka bir şey anlayamadı ve Handanın gene onu hırçanlıklar ve kıskançlıklarla yorduguna hükmederek meyus bir sesle:

— Zavalı Halûk! dedi.

Bu iki kelime genç adamı kamçılamıştı.

— Bana acımayınız! Merhametten nefret ederim.

— Fakat sizi böyle haksız yere üzmeleri çok çirkin bir hareket!

— İnsan haksızlıktan çok şey öğreniyor.

Sonra sesini hafifçe tatlılaştırarak devam etti:

— Affedersiniz... Çok fena saatler geçirdim... Galiba siz de öyle...

Zeynebin karşısına geçmiş, gözlerine bakıyordu.

— Evet, çok tena...

Halûk sözlerle Turhanı kastemişti, lakin Zeyneb cevabında bunu düşünmedi ve cümlesini şöyle bitirdi:

— Mehpare hanıma yorganına göre uzanmak lâzım geldiğini bir türlü anlatamıyorum.

— Gene mi ısraf etmiş?

— Çok... Onunla ne yapacağımı bilmiyorum.

Karısının cidden müteessir olduğunun anlayınca Halûkun somurtkanlığı biraz geçeri gibi oldu.

— Onun cidden anneniz ol-

duğuna emin misiniz Zeyneb?

Bu sual genç kıza büsbütün yeni bir ufuk açtı, gözleri sevinçle parladı ve helecanla sordu:

— Siz buna ihtimal vermiyor musunuz Halûk?

Halinde öyle yalvaran, dileyen bir şey vardı ki Halûk ona yaklaşarak koluna beline dolağı:

— Onun anneniz olmasının bu kadar mı temenni ediyorsunuz Zeyneb?

Genç kız saçlarının köküne kadar kızardı.

— Bunu itiraf etmek pek fena... fakat Halûk, sizden bir şey gizlemek istemem. Evet, onun gibi bir annem olmaksızın annesiz kalmağı tercih ederdim.

— Beni dinleyiniz Zeyneb; size bugün henüz kat'î bir cevap verecek halde değilim. Yalnız sizden rica ediyorum. Bu meseleyi iyice tetkik için bana tam bir salâhiyet verin.

— Size her hususta itimad ediyorum Halûk. Dilediğiniz gibi hareket edin. Yalnız sizden rica ediyorum, anneme aid sözlerimi duyarak hakkımda fena fikirler beslemeyiniz.

— Hakkınızdaki düşüncelerimin size ehemmiyeti var mı?

— Tabii... Bunu siz de biliyorsunuz.

Genç kızın sesindeki samimiyet Halûku iliklerine kadar titretmişti. Onun beline dolanan kolunu biraz sıkarak genç kıza bir saniye için kendine çektiikten sonra derhal bıraktı ve bir adım uzaklaştı.

— Hiç olmazsa aramızdaki dostluk bakidir değil mi Zeyneb?

— Tabii... her zaman için...

— Şayed Mehpare hanım hakkında, istediğiniz şekilde malûmat alamaz ve istediğimiz şeyi

öğrenemezsek, nazarımda bunun yalnız sizin arzunuzun yerine gelmemiş olmasından başka bir ehemmiyeti olmadığını bugünden söylüyorum Zeyneb.

Şimdi artık bırakınız da gideyim, çünkü...

Halûk sözleri ve tavırları acıyabılaşmıştı. Genç kız, tebessümle ona baktı:

— Fakat ben sizi tutmuyorum Halûk.

— Sahi... hakkınız var...

Bunu söyleyerek alelacele odadan çıktı. Genç kız yalnız kalmıştı. Ellerini uzatarak onu çağırarak istedi, fakat sesi boğazında tıkanmış ve titreyen ellerini yüzüne kapadı.

XV

Karı koca arasında geçen bu mükâlemeden sonra Halûk öğle yemeklerini sık sık dışarda yemeğe, bazı akşamlar eve geç gelmeğe başladı. Hatta bir gece hiç gelmedi ve avdetinde o kadar sinirli idi ki Zeyneb merak ederek bunun sebebini sordu.

— Karmakarışık bir iş karşısında Zeyneb. Dün gene Darülaceze gittim, oradan İzmir'e kadar uzanmak mecburiyeti hasıl oldu. Gece döndüm.

Genç kız onun Mehpare hanımı meselesini parmağına dolağı anlamıştı.

— Bari bir ipucu elde edebilirsiniz mi?

— Maalesef hayır. Darülaceze memurları değişmiş, hiç kimse yirmi küsur senelik bir vak'ayı hatırlamıyor. Evrak üzerinde fazla bir kayıd yok. Binaenaleyh size gönderilen mektubdaki sözleri ve Mehpare hanım ifadesini tek-

zib edecek bir nokta yakalayamadım.

Zeyneb ümitsizlikle başını salladı:

— Lüzumsuz yere yorulduğunuz pek müteessir Halûk. Bundan vazgeçelim artık!

— Lüzumsuz yere mi? Ben bundan pek emin değilim. Zihnimde tasarladığım plânı sonuna kadar takip edeceğim. Bundan başka, bilâhümayır görüp hissettiğim bazı şeyler var ki bunlar, hiç bir kat'î esasa istinad etmeksizin benim içimi kuşkulandırmıyor. Binaenaleyh, siz ne dersiniz deyiniz, sonuna kadar, müsbet veya menfi bir netice elde edinceye kadar bu işin ucunu bırakmıyacağım.

— Çok inadçısınız.

— Evet... Yoksullar yurdunda yeni müdürle beraber bütün kayıdları çıkartıp birer birer tetkik ettik. Maalesef tarihler Mehpare hanımın söylediği tarihlerle uyuyor.

Genç kız gene ümitsiz bir hareket yaptı.

— Fakat nevmid olmak doğru değildir. Mademki bir şüphe üzerinde yürüyoruz, sonuna kadar devam etmek tabiidir.

Zeyneb samimi nazarla kocasına baktı.

— Her ne olursa olsun, tahkikatımızın neticesi ne çıkarsa çıksın, bana karşı göstermiş olduğunuz alâkadan dolayı ömürümün osnuna kadar size minnettar olacağım Halûk... Talihsiz bir kızın yolu üzerine sizi Allah göndermiş olacak.

(Arkası var)

Bunları biliyor mu idiniz?

Para cezasına mahkûm olan köpek

Londrada bir polisi ısranlı bir köpek yakalanmış, mahkeme huzuruna getirilmiştir. Polis mahkemede köpeğin kendini nasıl kovaladığını, ve ısradığını anlatmış, hâkim köpeği para cezasına mahkûm etmiş, fakat köpeğin para vermesi mümkün olmayacağı için bu paranın köpeğin sahibi tarafından ödeneceğini de hükme ilâve etmiş.

En büyük çiçek

Filipin adalarından Mindanoda nebatat üzerinde tetkikatta bulunan bir alim, ora yerlilerin bol isimli verdikleri bir çiçek bulmuştur. Bol bir papatyaya çok benzer. Fakat yalnız çiçek kısmı üç buçuk metrelük bir dairedir ve gene o kısım on kilo gelir. Bir kadın robinun kemeriinde, bir erkeğin ceketinin yakasında taşıyamayacağı yegâne çiçek bu olsa gerek.

Limondan elektrik istihsal edilir mi?

Bir limon içine elektrik pillerinin iki kutbuna teşkil eden maden çubukları yatırılırsa bu çubuklar arasında elektrik cereyanı hasıl olmaktadır. Fakat bu cereyan beş binde bir amper ve yarım volt kuvvetindedir ki, iki buçuk voltuk bir lâmbayı yakmak için sekiz yüz limondan husule gelen cereyanın birleştirilmesi lâzım gelmektedir.

Memleket Haberleri

K. Hamamda

Bir yol amelesi arkadaşının karısını garib bir şekilde kaçırdı

Kızılcahamam (Hususi) — Kazamın Kuşular köyünde bir kız kaçırma vak'ası olmuştur. Hâdisedir:

Bu köyden Ali Osman, Mustafa isminde birinin kızı Cennetle evlenmiş, fakat aralarında bir türlü im-tizaz kabul olmamıştır. Bunun üzerine Ali Osman derdini arkadaşı olan yol amelesi Maviöğlü davulcu Ahmede açmış, akıl danışmıştır.

Fakat davulcu Ahmed Cennete göz koyduğu için bir otomobil tutarak Ali Osmanın bulunmadığı bir sırada eve gelmiş, Cenneti alarak kocasının daha evvel araba ile git-tiğini söyleyerek kandırması, kaçır-mıştır. Ahmed Alaybeyi köprüsün-de otomobilden indikten sonra genç kızla beraber Çukurca, Akçekese, Bayır, Aksak köylerini dolaşmış, fakat zabita her ikisini de yakalamıştır.

Bursada yüzme ve bisiklet müsabakaları

Bursa (Hususi) — 27 Temmuzda Ankarada başlayacak olan Türkiye yüzme birincilik müsabakaları için geçen Pazar günü Havuzlu parkta Bursa bölgesi yüzücüleri arasında seçme müsabakaları yapılmıştır. Kazananlar şunlardır: 100 metrede Bur-salı Muzaffer Şalçı, 200 metrede Balıkesirli Ali Değirmenci, 400 metre serbest yüzmede Bursalı Ali Erberdi, 100 metre sırtüstü Balıkesirli Hakkı Argüden, 1500 metre mukavemette Bursalı Ali Ünal. Bu gençler bu sabah Ankaraya mütevaccihen hareket etmişlerdir.

Atatürk stadyumunda bisiklet teş-rik müsabakasına devam edilmiş, 18 kilometreyi 35 dakikada Şevki Akören kat ederek birinci, Hasan ikinci olmuşlardır.

Nazilli ve köylerinde sıtma salgını

Nazilli (Hususi) — Nazilli ve köylerinde bu yıl sıtma hastalığı bir salgın halini almıştır. Ova köylerinde hemen her evde birkaç kişi hastalıktan kıvrınmaktadır. Nazillideki sıtma mücadele teşkilatı da doktor-suz kalmış olduğundan fakir ve köylü halk kininsiz, bakımsız bir halde-dir.

Köylere süratle seyyar doktor temin edilmesine ve bol kinin dağıtılmasına ihtiyaç vardır.

40 senelik bir adliyecimiz Bursada vefat etti

Bursa (Hususi) — Vaktile şehrimiz ağırceza hâkimliğini 3 sene kadar ifaden sonra Temyiz mahkemesi a-zalığına tayin edilmiş olan ve bir müddet de orada çalışıp tekaüd edilerek şehrimizde ikamet etmekte bulunan Hilmi Haksever geçenlerde vefat etmiştir. Bu zat 40 sene kadar adli-yemize hizmet etmiştir.

Sofya, farkedilecek kadar tereddüt etti. Sonra, kat'i olarak cevap verdi:

- Hayır.. hepsi öldüler.
- Hepsi mi?
- Hepsi.
- Emin misiniz?

Son sualini, gözlerini ihtiyar kadının gözlerine dikerek sormuştu. Sofya düşünür gibi oldu. Fransuvaz: — Size evvelce söyledim ya.. kocam, bunu, matmazel Sandranın menfaati için soruyor. Baba öldür-rülünce, evlâdlar da çok şiddetli bir sorguya çekilir. Onun için, aile meseleleri ne olursa olsun, sorulan şeylere doğru cevap vermelidir. Eğer matmazel Sandrayı seviyor iseniz, bize, bildiklerinizi hiç gizlemeden anlatmalısınız.

İhtiyar kadın söylenmeğe başladı:

— Ne olursa olsun... Kont öldü. Artık gizlemeğ lüzum yok.. Sevgili Sandramı bir felâketten kurtarmak isterim..

Sofya, Herşara döndü ve sordu:

- Katilin adı Boranof demiştiniz, değil mi bay hâkim?
- Evet..
- Anası babası yokmuş değil mi?

— Küçük iken ölmüşler..

— Babasının küçük adını biliyor musunuz?

— Zannederim Mişel!

İhtiyar kadın ellerini gökyüzüne kaldırarak mırıldandı:

— Mukadde tasvirler hakkı için... Tamam!..

Aksarayda buğday bolluğu

Sık sık yağan yağmurlar Aksaray ve civarında 30 senedir görülmiyen bir bolluk yarattı

Aksaray, (Hususi) — Ziraat Vekâleti tarafından mübayaaya edilen yeni ziraat makinelerinden Aksaraya teftik edilen 35 orak makinesi ile biçer, bağlar, döğer yedi harman makinesi Aksaraya gelmiş ve büyük bir kısmı faaliyete sevk edilmiştir. Ziraat makinelerini işletecek kom-bina memurları da makinelerle gelmişler, Bala kazası ziraat muallimi de bu kombinanın mutemedliğine tayin edilerek gelip vazifesine başlamıştır.

Aksaray Türkiyenin buğday am-barı vasfını kazanmış bir ziraat mın-takası olup bu makinelerin geliş-i mahsulün çabuk kaldırılmasını temin edecektir.

Bu seneki mahsul diğer yıllara nisbeten çok bereketli olup köylü-lerimiz mutemadiyen ekinlerini topla-makla meşguldürler. Bu sene yağ-murların sık sık yağması Aksaray muhitinde 30 senedir tesadüfî müm-kün olmiyan bir bolluk vücutte getirmiştir.

Daha evvel de Ziraat Vekâletin-ce Aksaray pamuk mıntakasına alınarak bu sene deneme kabilinden tohum tevzi edilmiş ve pamuk işle-rinde Adapazarı pamuk islah istasyonundan Salâhattin Selçuk Aksaraya gelerek vazifesine başlamıştır. Aksaray toprakları her türlü ziraate elverişli olmakla beraber pamuk tohumlarının geç gelmesi ve ekimin bir kayda tâbi tutulmaması, pamuk mütchassisının vaktinde yollanma-sı gibi sebeplerle bu sene istenen randıman alınamazda gelecekte yıllarda kontrollü bir ekim yapıldığı takdirde bu işin yoluna gireceği ta-bidir.

Aksaray köylerinde konferanslar

Aksaray (Hususi) — Aksaray Halkevi tertib ettiği konferanslar se-risini köylere de tesmil ederek günün mevzuları üzerinde köylüleri-mizi tenvir için köylere seyahatler tertibine başlamıştır.

İlk gezi Yeşilova köyüne yapı-larak hava tehlikesi ve paraşütçüler ve zehirli gazler mevzuları üzerinde jandarma komutanı Tarık Binatla maarif memuru Orhan Eren tarafın-dan iki konferans verilmiş ve Halk-evi tarih kolu da bu köydeki Etle-rin medeniyet merkezi olan (Kuş-

Bu sene bazı köylülerimiz kendir ekimine de heveslenmişler ve ziraat muallimliği ekilmek üzere Gümüş-hacıköy ve Ödemişten kendir tohu-mu celbederek meraklılara tevzi edip ekilmesini temin etmiş ve bu mahsule de rağbetin artması için uğ-raşmışlardır.

Yeni arpa ve buğday mahsulü iki haftadır piyasaya gelmekte olup Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından yeni mahsul mübayaasına başlan-mıştır.

Kandıradada bir delikanlı ağabeyisini yaraladı

İzmit (Hususi) — Kandıranın Çevçiliyan köyünde Ali isiminde-ki bir genç ağabeyisini bıçakla öldür-mesinde yaralanmıştır. Katil kar-deş tevkif edilmiştir.

Aksaray orta okulu 22 mezun verdi

Aksaray (Hususi) — Aksaray orta okulunda mezuniyet imtihanları bitmiş ve okul bu sene 22 mezun vermiştir. Son sınıf mevcudu 63 o-lup bunlardan 22 si mezun olmuş, 32 si ikmale kalmış ve 9 u da sınıfta ipka edilmiştir.

Bilecikte koza satışları

Bilecikten yazılıyor: Bilecik koza piyasasına çok miktarda koza gelmekte devam ediyor. Kooperatif ve tüccar tarafından 65-70 kuruş arasında alınmaktadır. Satıcı-lar bu fiattan çok memnundurlar.

Şikâyetler İhtiyaclar

Bandırmada park ihtiyacı

Burada bir bahçe, bir yeşillik, bir çiçek görmek isteyen gözler, şehir parkı olmadıği için büyük bir mahrumiyet içinde yaşa-maktadır. Halk, kahvelerden başka gidecek yer bulamadık-tarından yeknasak ve sıkıcı bir hayat geçirmektedir. Maarif o-telinin karşısındaki ufak bahçe olsun, dört senedir bir hayli istihaleler geçirdiği halde, park haline konamamıştır. Bu tabii ve mübrem ihtiyaç belediye tarafından herhalde düşünülmei-dir.

Bandırmada gazoz ihtikarı

Mevsimin bu hararetili günle-rinde, bura kahvehanelerinde sıcak bir şişe adı gazoz dört kuruşa satılmaktadır. Sermaye-si kırk parayı aşmayan bu şeker-siz ılık suyu belediye me-murları da dört kuruşa içmekte, ihtikar yapanlara cezai muame-le yapılmamaktadır.

Gönen bir haftadanberi ışiksiz kaldı

Gönen (Hususi) — Burada elektrik santrali makinisti İsmail, geçen akşam vazifesi başında iken ci-vardaki bahçede bir ışık görmüş, bu nun ne olduğunu anlamak için san-trali bırakarak ışığın olduğu tarafa doğru koşmaya başlamıştır.

Fakat, gece karanlığında güzer-gâhında bulunan bir kuyuyu fark edememiş ve ansızın içine düşerek bacağı kırılmıştır. İmdadına yeti-şenler tarafından araba ile evine kaldırılan İsmail, şimdi vazifesi baş-na gelmediğinden ve başka makinist dahi bulunmadığından santral muat-tal, Gönen halkı da bir haftadanberi karanlıkta yaşamaya mahkûm kal-mıştır.

Bursada bir kamyon yandı

Bursa (Hususi) — Lâtife aid ve şoför Akifin idare ettiği bir kam-yon, çakıl yüklü olduğu halde Za-fer meydanı yokuşundan çıkmakta iken birdenben benzini deposu par-lamış, şoför bunu görünce kamyonu tevkif ederek kendisini müşkülâta aşağı atabilmiştir. Yangın itfaiye ga-rajına yakın bir yerde vukubuldu-ğundan derhal itfaiye yetmişmiş, bin müşkülâta yangını söndürmüş ise de otomobil istifade edilemez bir hale gelmiştir. Yangının zühur se-bebi aranmaktadır.

Izmitte sıcaklar

İzmit (Hususi) — İki üç gün-dür şehrimizde tahammül edilmez bunalıklı sıcaklar başlamıştır. Hararet güneşte 64, gölgede 39 a kadar yükselmektedir.

«Son Posta» nun tarihi tefrikası: 93

BAYBARS

Yazan: Hasan Adnan Güz

Kaledeki casus

Düşmanın eline düşen köpekler gibi can vermektense kendimizi mümkün olduğu kadar pahalıya sat-talım. Henüz bir şey kaybetmedik, yalnızlık hücumu geçin.

Bu kısa fakat enerjik sözler as-ker üzerinde kuvvetli bir tesir be-rakti. Hepsî, yalnızlık başa geçen delikanlının arkasından atıldılar. Ka-leye kadar çıkan Kölemenlerle ara-larında kanlı bir vuruşma başladı. Baybars hakikaten pek ustaca bir manevra çevirmişti. Sabahleyin külli kuvvetleri sağ cemahta gizliyerek, öncülerini Kanlıkule tarafından hücu-ma geçirmiş ve müdafilerin dikkatini o tarafa çektikten sonra müdafa-asız kalan sağ cemahtan kaçılma-ver-mişti. Burada mühim ve şayanı dik-kat iki ihtimal hatıra geliyordu.

Baybars, ya evvelden Kanlıkule-ye hücum etmeyi tasarlamış, fakat sonradan Fatihüttinin orada terti-bat aldığını duyunca bu planı değiş-tirmişti veyahud hücumu doğrudan doğruya bu şekilde tertib etmiş ola-bilirdi. Birinci ihtimali göz önünde tutarsak Baybarsın bir casus vasıta-sile kaledeki tertibatı haber olarak planı değiştirdiğine, ikinci ihtimale göre de gene bu casus vasistasile Fa-tihüttini kandırdığına hükümlüne-bilirdi. Muhakkak olan şuydu ki, bu ihtimallerin her ikisi de Naymanı çok şüpheli ve suçlu bir mevkie dü-şürüyordu. O, ya Fatihüttini kan-dırarak sağ cemahtan boşaltmış veya hud Baybarsa haber göndererek pla-nı değiştirmesini bildirmişti. Vazi-yetin Nayman hakkındaki inşadları-nı kuvvetlendirecek bir şekil alma-sı Necmettini o kadar sevindirmişti ki âdeti üzereğini soğutmak için ka-lenin büsbütün düşman eline düşme-sini arzu ediyordu. Fakat Nayman şimdi askerî başında bütün şüphe-leri izale edecek bir kahramanlıkla savaşıyordu. Demin hiddet ve asa-biyetten çıldırarak raddelerine ge-len Fatihüttin, onun bu savlet ve cesareti karşısında, ne yapacağını şaşırması kumandayı başka birine ver-mekte tereddüd etmişti. Esasen sur-la-kada kadar ırmaktan bu kadar kuv-vetli bir düşmanı tekrar geriye at-mak gibi çok güç ve tehlikeli bir işi hangi kumandanı becerebilirdi?

Dövüş boğaz boğaza denemek bir şekilde devam ediyordu. Genç Uy-gur kahramanı dört yana yetişerek harikalar yaratıyor, etrafını saran müthiş bir ölümler çemberinin ortasın-da, vücudünü büyüklü bir su ile yıka-mış efsane kahramanları gibi ken-dini bütün tehlikelerden korumak san'atini biliyordu. Onun bu hüne-rine rağmen kale müdafileri ağırca bir zayıf vermişlerdi. Bir zaman ol-du ki çilgin bir hırsla kılıç oynatan genç, silahının havada bir takım boş daireler çizdiğini farkederken dur-du. Arkasında yalnız, onu taklid eden arkadaşları vardı ve düşman kaçmıştı.

Nayman susuyordu. Necmettin acı bir gülgüle par-maklarını çiltattı:

— Dört yüzden fazla yaralı bir

o kadar da ölü var. Görüyor musun-nuz başkalarının fikrine uymak bi-ze neye mal oldu?

Fatihüttin sabit bakışlarını Nay-mana mihladi:

— Bu işin muhasebesini görmek lâzım geliyor. Fena bir şekilde al-datıldık.

Bir kadın göğsü inledi. Odada iki kumandanın başka Zeyneb de-vardı. Necmettin:

— Bizim sözlerimiz dinlenilmiş olsaydı bu ağır ziyata uğramıyacaktık. -dedi- Geriye kalan hasta, yaralı ve bitkin bir kuvvetle kaleyi kaç-gün daha müdafaa edebileceğiz?

Fatihüttin:

— Naymana itimad ettim. -diye homurdandı- Bir Türk gencinin hiç bir zaman böyle bir harekette bu-lunmayacağı düşünerek ona itimad ettim. Anlatıldığı şeyleri doğru san-mıştım. İşin içyüzünü, ne büyük bir desiseye kurban olduğumu şimdi an-lıyorum.

Nayman, ağır ağır ayağa kalka-rak Cerek hâkiminin önünde du-durdu:

— Ne kadar müşkül ve şüphe u-yandıran bir mevkie düştüğümü ta-mamile takdir ediyorum Melik haz-retleri! Bu yüzden ne söyleyiniz ve ne yaparsınız tamamen hakhsınız. Sizin yerinize ben de olsaydım böyle bir vaziyet karşısında çok sedid hareket ederdim. Kararınız ne olursa olsun size yalnız şunu temin et-mek isterim ki, anlatıldığı şeyler ta-mamen hakikaten uygundu. Bay-bars, muhakkak Kanlıkuleye hücum edecekti.

— Peki niçin etmedi?

— Çünkü bizim yaptığımız ter-tibleri haber alarak planı tam tersi-ne çevirdi.

Odadakiler bir hayret nidası ko-pardılar.

— Bizim yaptığımız müdafaa şeklini mi haber aldılar?

— Evet. Fatihüttin merakla yerinden doğ-ruldu:

— Bunu nasıl haber aldılar?

— Kaleden bir casus var.

— Casus ha!

Necmettin sevinçle el çırpıyordu:

— Duyuyor musunuz sultanım? Dediklerim nasıl çıkıyor.

Fatihüttin:

— Bundan biz de şüphe ediyor-duk. Fakat yakalayamadık. -dedi- Bu casus kim olabilir?

— Ben de bilmiyorum, yalnız tahmin ediyorum ki bu aramıza ka-dar sokulan ve bütün konuştukları-mızdan haberdar olan biridir.

Necmettin Cerek hâkimine baktı:

— Baybarsın gönderdiği bu casus onun en sadık adamlarından biridir herhalde!

Genç kız kendine hâkim olmadı:

— Senden şüphe ediyorlar Nay-man. Kendini müdafaa etsenel.

Delikanlı kaygılandı:

— Bunu lüzumsuz addediyoruz. Bütün deliller aleyhimdedir. Yalnız bu şüpheleri silmek ümidile son bir fedakârlıkta bulunmak istiyorum.

(Arkası var)

Boranofun Esrarı

Son Postanın Zabıta Romanı

— No. 23 —

niyetle kabul ettiler. Otomobil ile evvelâ Kreyl jandarma karakoluna uğradılar. Zabıt kâtibi Marten ile çavuş Lüno, Serji oraya getirmişlerdi. Herşar, oradan evine telefon ederek üç kişilik bir sofranın hazırlanmasını emretti. Sonra, beş kişi, evvelki tertib üzere otomobile yerleştiler; şu fark ile ki, bu sefer, ka-rarının yanında, arabayı Filip Brus-so idare ediyordu. Serji yanına Herşar oturmuştu. Serji, Lüno ile bir kelime bile konuşmamıştı. Çok pe-rişan, bitik, yorgun, ürkek görünüy-ordu. Serji mahpushaneye bırak-tıktan sonra, sorgu hâkiminin evine gittiler.

Herşar, ağzının tadına düşün-lerdendi. Sofrası, daima en nefis şeylerle donanırdı.

Kahveleri, birkaç hafta evvel, Herşarın Andriyöyü kabul ettiği ça-lışma odasında içtiler. Herşar:

— Düşünmek kabiliyetini kay-bettim.. dedi. Siz bay direktör?

— Hakkiniz var.. Sofyanın an-lattığı hikâyeye, birçok cepheleden Serji Boranofun hareketini izah ed-

yor.. ve... Serjin hakikaten katil olması ihtimalleri kuvvetleniyor...

Fransuvaz bağırdı:

— Evet amma... Serjin lehine kuvvetli bir hafifletici sebep ortaya çıkmış oluyor. Zira Marukin, vücu-dü kaldırılacak canavarlardan biri imiş..

— Doğru... Fakat, bir ferdin, adaleti temsil etmek hakkı değildir.

Herşar ise şu ağır hükümde bulundu:

— Serji için hafifletici sebep dü-şünülemez. Evvelâ, kendisi, bir müddeumuminin manevi oğludur, sonra, bizzat hukuk tahsili yapmış-tır. Adalet mefkumu hakkında, hak mefkumu hakkında malûmat sahi-bidir. Bir mücrimi bizzat cezalandır-mayaacağını pekâlâ müdriktir.

Brusso, Herşara:

— Müddeumumi, babasının va-siyet mektubunu Serje ne zaman vermiş?

— Diye soruyor.

— Teşrinievvel başında..

— Cinayet Mart sonunda oldu. Demek altı ay sonra... Burada iki ihtimal var:

Mişel Boranof oğluna, Marukin-den intikam almasını vasiyet etmiş-tir. Bu takdirde bir genç adama, kan dökürtmek ne ile tefsir edilir?

Yahud, Mişel Boranof, vasiyetna-mesinde, Marukinin cinayeti sade-ce nakletmiştir; oğluna, bir intikam telkin etmemiştir. Bu takdirde: Ev-velâ, gizlenmiş, izini kaybetmiş bir adamı kin ve ısrarla arayan bir gen-cin bu kini, telkin edilmeden nasıl ictisab ettiği münakaşaya değer..

Sonra, Marukin, Rusyadan gelmiş, hüviyetini, tabiiyetini değiştirmiş, kendisini tamamen gizlemiş, sil-miş.. Nasıl oluyor da, Boranof ile karşılaşabiliyor! Bu suallere cevap verebildiğimiz takdirde, zannediyorum ki, esrarengiz vak'anın anahtarı bulunmuş olacağız!

Fransuvaz heyecan ile bağırdı:

— Ben, fikrimde ısrar ediyorum. Serji Boranof, bu meşum cinayetin zavallı bir kurbanıdır! Bu sabah o-nu iyice mütelea ettim: Gözleri gamlı, fakat temiz, açık. Bakışları doğru, fakat belki biraz mistik..

Herşar:

— Bence, ifrat derecede mistik

bir çocuk.. heyecanı sonsuz bir delikanlı..

Brusso:

— Büyük heyecanlar insanları cinayete sürükleyebilirler!

Dedi. Fransuvaz, delikanlıyı mü-dafaada devam ediyordu:

— Ve bazan mazlum ve kurban yapar! Bence, bu delikanlı, bir fik-rin kurbanıdır.. bu fikir nedir?.. Sim-dilik bir bilmece.. biraz evvel tesbit ettiğiniz suallerin arasına, halledil-mek üzere onu da kaydedersiniz!

Emniyet direktörü ayağa kalka-rak:

— Şimdi, yapacağımız ilk iş müddeumumi Andriyöye giderek, elde ettiğimiz son neticelerden ken-disine haber vermektir. Ne dersiniz, Mösyö Herşar?!

— Evet.. Madam Brusso da madam Andriyöye vaziyeti, çok müsaıd bir şekilde anlatmak imkân-ını bulacaktır, sanırım, kendilerin-in çok tatlı konuştuklarını, Sofya-yı söylettiği zaman gördüm, işit-tim..

Fransuvaz kıpkırmızı oldu. Em-niyet direktörü:

— Siz bir psikologsunuz Mösyö Herşar, dedi.. Hakikaten, bu bah-tsız analığı, ancak Fransuvaz teselli edebilir!

Müddeumumiye gittikleri za-man, Şarl Andriyöyü, yalnız buldu-lar, başını kaldırıp ta arkadaşını yalnız görmeyince, biraz şaşır-gibi oldu.

(Arkası var)

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Vapura Yetişebildim

Çeviren: Nimet Mustafa

Mecidiyeköyünde oturan Bayan Naciye, Kadıköyde oturan kızı Nevine misafir gidiyordu. Nevine bir eczacı ile evleneli ancak üç ay olmuştur. Bayan Naciye bu üç ay için de üç sefer kızının evine gitmiştir. Birinci seferde kızının evinde bir gece, ikinci seferde iki gece, üçüncü seferde üç gece kalmıştı. Niyeti bu sefer dört gece kalmaktı. Esasen bir evvelki gidişinde üç keçe misafir kaldıktan sonra dönerken damadı eczacı Bay Ferid ona:

— Bir daha sefere gelirsiniz, bu kadar çabuk bırakmayız.

Demisti. Bunu dedi, diye on gün beş gün kalacak teğildi ya... da bu az kalsa da ayb olurdu. Üç gece kalsa da damadı belki darırdı. Dört gece iyi idi iste. Gene dönüştü; bir daha sefere gelirsiniz, bu kadar çabuk bırakamayız derse, tekrar gittiği zaman bir gece daha fazla kalırdı.

Bayan Naciyenin, Mecidiyeköyünden Şişliye kadar, yirmi beş kurşun pazarlık ettiği araba, Şişliye geldiği zaman arabacıya:

— Buradan öteye artık otomobile giderim, sen bana bir otomobile bul da, şu yumurtalı dolu sepetlerimi otomobile koyup köprüye gideyim, demisti.

Ayrıca da tembih etmişti:

— Bak bak, akıllı uslu bir şoför olsun, benim acelem yok. Bir kere kazadan korkarım, sonra sepetteki yumurtalar kırılır, bu aklında olsun.

— Sen merak etme bayan! Arabacı arabadan atlamış, sıra ile dizilmiş taksitlerden en öndekindi doğru yürümüş ve şoföre gülümseyerek bir şeyler söylemişti. Şoför de ona gülümseyerek cevap verirken sonra otomobilin kapısını açmıştı.

Arabacı, arabaya döndüğü zaman Bayan Naciye:

— Tembih ettim bayan, hiç merak etmeyin. Otomobil kağıt arabasından daha yavaş gidecek, ne de bir yere çarpıp diye korkun, ne de sepetlerinizdeki yumurtalar kırılır diye.

— Hay Allah sen den razı olsun. Bayan Naciye arabadan indi. Arabacının yardımıyla iki sepetini indirdi. Kendi ve sepetleri taksiye aktarma olmuşlardı. Şoföre:

— Arabacı da tembih etti; evladım, dedi, gayet yavaş vapuruma yarım saatten fazla zaman var. Ne olsa yetişiriz. Hem daha evvelki vapurla da gitmek istemem, beni Kadıköy iskelesinde kızım yarım saat sonra kalkacak vapurla bekliyor.

— Peki bayan, siz hiç merak etmeyin, isterseniz otomobili hiç yürütmem.

— Evladım o kadar da demedim, amma yavaş yavaş.

— Peki bayan! kaplumbağalar da bizimle aynı yolda gitseler onları da geçmiyeyceğiz.

— Hay yasayın evladım.

Şoför marşa bastı. Otomobil süratle hareket etti.

— Ne yapıyorsun evladım, senin yavaşın bu mu?

— Peki bayan, şimdi daha yavaş gideriz.

Gazze basmıştı. Otomobil süratle ilerliyordu:

— Sana söylüyorum evladım, sana söylüyorum şoför, sen yavaş bilmez misin? Yavaş yavaş.

— Peki bayan yavaş iste.

Şoför otomobili bir kat daha süratlendirdi.

— Senin yavaşın bu mu?

— Benim yavaşım mı bayan, benim yavaşım hiç bu olur mu, şimdi görürsün.

Otomobil son süratle gidiyordu:

— Mahvoldum, ödüm kopuyor. Bozuk kaldırımlar otomobili zıpzıp zıplattıyordu.

— Sepetdeki yumurtalar da kırılmıştır. Bir tek sağlam kaldıysa bir şey demem. İlahi boyun bosun devrilsin. O arabacı olacak herif te sana tembih etmişti güya... bir daha mı benim otomobile binerim, tövbeler tövbesi. Yokuşa geldik hiç olmazsa şu yokuşa yavaş inelim.

— Peki bayan yavaş iniyoruz iste.

Yokuş aşağı benzin de istemedi, şoför bundan iyi fırsat mı bulacaktı. Frenlere hiç basmadı. Otomobil Şişhane karakolunun önünden delice bir süratle döndü. Bankalar önünden geçenler etraftaki binalar bile seçilmiyordu. Domuz sokağının başında biraz yavaşlar gibi oldu. Fakat işaret memuruna geçmez gene sürat ziyadeleştirdi.

Otomobil köprüünün Kadıköy iskelesinde durmuştu:

— İşte geldik bayan.

— Aferin evladım, iste ben de bunu istiyordum.

Bayan Naciye taksimetreye baktı. Çantasından çıkardığı paraları saydı, şoförün avucuna koydu.

— Vapurun hareketine de ancak iki dakika var.

Şoför şaşırarak:

— Şişlide iken yarım saat var demistiniz.

— Ne münasebet tramvayın saatine bakmıştım. Sekiz dakika vardı, çabuk gidelim dersem yavaş götürceğini biliyordum, Yavaş götür, dedim. Hem vaktim yok, kızım Kadıköyde bu vapuru karşılayacak.

Bayan Naciye, otomobiledeki sepetleri eline almıştı. Şoför gülümsedi:

— Sepetlerdeki yumurtalardan hayır kalmamıştır bayan.

— Sepetlerde yumurta olsaydı, hayır kalmazdı amma, onların ikisi de morulla dolu. Marula ne olur kil. Gülmek sırası Bayan Naciyede idi, güle güle köprüünün merdivenlerini indi. Biletini aldı. Vapura girdi:

— Oh çok şükür vapura yetişebildim.

İngilterede yeni harb bütçesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

edilecek masraflarımızı karşılamak için. mühim bir nisbette, harici kaynaklarımızı aşağıdaki üç şekilde istimal edebileceğiz:

1 — Hükümetin, diğer milletlerin satın almaya hazır olduğu ve nazarın memleketlerde bulunan altını kullanacaktır.

2 — Hükümetin birleşik krallıkta şahıslardan satın aldığı kıymetleri kullanacaktır.

3 — Dominyonlar ve Hindistan, onlardan satın aldığımız malların parasını tamamen sarfetmemekte ve bir kısmını birleşik krallıkta kısa vadede plâmanlar veyahud sold halinde bırakmaktadır. Bunlar da kullanılabilirler.

Sir Kingsley, bundan sonra, seri bir enflasyon hareketinin inkişaf edebilmesi tehlikesinden bahsetmiş, fakat bunu önlüyebileceğimize itimadım vardır demmiştir.

Vergilere zam

Sir Kingsley Wood, bundan sonra yeni vergilerden bahsetmiştir: Halen yüzde 37,5 olan kazanç vergisi, yüzde 42,5 a çıkarılacaktır. Kazanç vergisinin bu artmasıyla, bu sene 60 milyon İngiliz ve tam bir mali sene içinde de 84 milyon İngiliz vatidat elde edeceğiz.

İki bin İngiliz lirasından fazla gelirlerden alınan münazam vergiye yapılan zam da, bu sene sekiz milyon, tam bir mali sene için de de 11 milyon getirecektir. Bu iki vergi, yapılan zamlar ile beraber bundan beş sene evvel 290 milyon verirken halen sene de 639 milyon verecektir.

On bin İngiliz lirasından fazla kıymetli malların intikal vergisine yüzde 10 zammedilecektir. Bu suretle bazı vakarlarda bu vergi yüz de 65 e kadar çıkacaktır. Bu zam, bu sene içinde bir milyon ve tam mali sene içinde ise altı milyon getirecektir.

Son zamanlarda yüzde yüze çıkarılan fazla kıymetli mallar üzerindeki vergi de nazarı dikkate alındığı takdirde, doğrudan doğruya vergilere bu sene zarfında yapılan zamlar, tam bir mali sene içinde 203 milyona çıkaracaktır.

Nazır bundan sonra bütün ve içkilere yapılan zamlardan bahsetmiştir.

Mübayaat resmi

Kingsley Wood, müteakiben mübayaat üzerine bir resim konacağını bildirmiştir. Bu resimden, yiyecek ve içecek, gaz, elektrik, su, odun, kömür, daha evvel yüksek resimlere tâbi tutulmuş olan eşya, çocuk elbiseleri ve ayakkabılar ve bazı ilaçlar müstesna olacaktır. Bu resim halen vazgeçilebileceğimiz eşya ile lüks eşyanın toptan kıymetinden yüzde 33,1/3 olarak alınacaktır.

Bugünkü bütçe, tam bir mali sene için iki yüz otuz dokuz milyon İngiliz lirası fazla varidat temin edilecektir.

İstikrazlar

Maliye nazırı, müteakiben istikrazlardan bahsetmiş ve demmiştir ki: Şimdiye kadar yüzde üç faizli harb bonoları satışından 300 milyon, tasarruf vesikalarından ve müdafaa bonolarından 250 milyon ve yüzde iki buçuk faizli yeni harb bonolarından 110 milyon elde etmiştir.

Fedakârlıklar

Maliye nazırı, sözlerini şöyle bitirmiştir:

Önümüzdeki mali meseleler, müteaddiddir ve güçtür. Fakat bunların kat'iyen ikhtilaf edilmez mahiyette bulunmadığına tam surette itimad edebiliriz. Birçok membalarımız vardır. Bunları kullanacağımızdan şüphe edilemez.

Harb sahasında olduğu gibi, harayati, millî, maliye sahasında da, irkilmeden, yolumuza devam etmeye ve zaferin alınmasına kadar her türlü fedakârlıklara katlanmıyız azmetmiş bulunuyoruz.

Maliye nazırının bu nutkundan sonra, Avam Kamarası, bütçeye aid mahfelif kararlar almıştır.

Habeşistan imparatoru Hartunda

(Baştarafı 1 inci sayfada)

olduğunu müdrik. Fakat müsaid fırsat zuhurunda milletine derhal yardım etmek üzere harekete geçmek için, imparator, memleketinin civarında bulunmak şiddetli arzusu izhar etmektedir.

Yaklaşmakta olan yağmır mevsiminin Habeşistanda İtalyanlar için tehlikeli olması muhtemeldir. İtalyanlar askerî harekâtı o zaman mahdud bir hale gelecektir ve imparatorlarının uzakta olmadıkları bilene yerliler ise, daha şimdiden bir çok mıntakalarda ekilmiş olan işyani fazlaştırmak için hiçbir fırsatı kaçırmamaktadır.

Lozana ait hatıralar

(Baş tarafı 5 inci sayfada)

şahası Lozan otelinin bu küçük odasında cereyan etmiştir.

Venezelosa iadei ziyaret

En şayanı dikkat bir hatıra daha hatırladım:

Müzakeratın ikinci devresinde Yunanlılarla tamamen anlaşmıştık. Hattâ Yunan heyetile aramızda yakınlık bile hâsıl oldu. Venezelos İsmet Paşayı birkaç defa ziyaret etti. Bir gün İsmet Paşa Venezelosun ziyaretini iade için otele gitti. Yanlarına beni de almışlardı. Henüz sulh imzalanmamıştı. Venezelos büyük bir hüsnü kabul ve hürmet gösterdi. Şu sözlerini hiç unutmam:

— Paşa, göreceksin biz en iyi iki dost olacağız.

Hakikaten İzmir işgal eden Venezelos Türk - Yunan dostluğunu kuran adam olmuştur.

İstanbuldan geçişe aid bir hatıra

İstanbul avdetimizde vukubulan şayanı dikkat bir hâdise:

Döndüğümüz zaman istasyonda İsmet Paşayı karşıyanlar arasında halifenin yaveri de vardı. O da halifenin ve kendisinin tebriklerini getirmişti.

Halife, paşayı sarayda bekliyordu. İsmet Paşa bana:

— Saraya gidiniz, yaveri görerek teşekkürlerini söyleyin, dedi. Emirlerini yaptım. Doğru saraya giderek yaveri gördüm. Paşanın teşekkürlerini söyledim. O, bu vaziyet karşısında şaşırıp. Beni bekleterek doğrudan halifenin yanına koştu. Halife mevcudiyetini muhafaza ve kuvvetlendirmek istiyordu.

— Gelen zati yanına getiriniz. Hiç olmazsa heyetten bir zat göreyim!

Demiş, Yaver emri şahaneyi bana tebliğ edince:

— Benim vazifem halifeyi görmek değil, sadece size İsmet Paşanın teşekkürlerini söylemek. Mazur görünüz, dedim ve saraydan ayrıldım.

Beni köşkün kapısına kadar taşıyan yaver emri şahaneyi bana tebliğ edince:

— Aman resimlerimi kaybetmeyiniz. Onların hepsi Lozandan birer parçadır. En şereflî hatıralarımdır benim...

Nusret Safa Coşkun

Kandıradan 5 kişi peynirden zehirlendi

İzmit (Hususî) — Kandıradan kunduracı Rıza ve oğulları İsmail ve Yaşar ile iki kız, bakkal Mustafa'dan aldıkları peyniri yediklerinden zehirlenmişler, fakat kurtarılmışlardır.

Yakub Kadrinin bir tavzihi

Dün sabah trenden inerken iki gazete muhbiri ve birkaç fotoğrafçı, rafımı aldılar. Eski bir gazeteci sıfatıyla hatırlarımı kırmak istemedim ve resmi vaziyetimin müsaade ettiği nisbette hepsini memnun etmeğe çalıştım. Fakat dün akşamki gazetelerin bir tanesinde bu sabahki gazetelerin bazısında gördüm ki, hiç söylemediğim sözler bana atfedilmişti.

Mesela:

I — Talebelerimizin pek perişan ve başbos bırakıldığı;

II — La Haye şehrinin tahrib edildiği;

III — Berlinin İngilizler tarafından müthiş bir surette bombardıman edildiği;

Hollandanın işgalindenberi her tarafta muhabere kesildiği için şu veya buradaki talebelerimizin halinden haberdar olamış söyle dursun harb sahası dışındaki en yakın akrabam, dan bile malûmat alamıyordum. Su halde Fransada, ve Belçikada bulunan Türk talebelerine dair herhangi bir malûmat edinmem bütübütün imkânsızdır.

Hollandada yarından yarıya tahrib edilen şehir LaHaye olmayıp herkesten bildiği gibi Rotterdam'dır.

Berlinde kaldığım bir hafta zarfında ne bir tayyare gümrüktü, ne de bir bomba sesi işittim.

Hatıra gelebilecek her türlü nahos nölemik'in önüne gecmek için bu noktalardan tavzihini muhterem gazetemizden rica ederim.

Yakub Kadri Karaosmanoğlu

Kadıköy Sinir Hastalıkları DOKTORU

Rasim Hatiboğlu
Tel. (60932) Saat 9-12 ve 2-7

İzmitte sıtma mücadelesi

Bir mevsimde 11960 sıtmalı tedavi gördü, birçok bataklıklar tamamen kurutuldu

İzmit (Hususî) — Kocaeli havzasında başlayan sıtma mücadelesi devam etmektedir. Halkın sağlığını korumak yolundaki dava, muvaffakiyetli neticeler vermektedir.

Son dört ay zarfındaki sıtma mücadelesi çalışmalarını rakamlarla göstermek faydadan hâli değildir. Her şeyden evvel şurasını ehmiyetle kaydetmeliyiz ki, Kocaeli dahilinde sıtma sıtması yoktur. Eski hastalar tedavi edilmektedir.

1 Mart 940 tarihinden Haziran 940 sonuna kadar 29748 muayene yapılmış, bunlardan 7753 dalaklı bulunmuştur. 11318 kan muayenesinde 363 ü müsbet çıkmıştır. Bu mevsimde de 11960 evki sıtmanın tedavileri devam etmiştir.

Geçen sene 21396 sıtmalı varken, bu sene yüzde (50) nisbetinde bir azalış görülmüş ve 11960 a inmiştir. Bu son ay zarfında hastalara 140 kilo kinin, 139 ampul kinin, 1400 kuvvetçi, 2106 tatlı kinin verilmiştir.

Haşere mücadelesi için de 1780 kilo mazot, 36,600 kilo saf parci yeşil sarfedilmiştir.

Arazi ıslahatında da 8525 metre uzunluğunda kanal açılmış, 4050 metre uzunluğunda kanal temizlenmiş, 1317 metre murabbaı çukur doldurulmuş, 82208 metre murabbaı bataklık kurutulmuş, 830 metre dere, 16708 metre hark temizletilmiştir.

Son haftalar zarfında 70 köy teftiş edilmiş ve yeni bir hastalık görülememiştir.

Belediyenin faaliyeti görülmüyor mu? Bu sene İzmit belediyesinin faaliyetinin az olduğu ve şehrin temizliğine bakılmadığı yolunda, iddialar vardır.

İzmit halkı, İzmit belediyesinin birçok faaliyet ve enerjisine şahidi olduğundan bugünkü durgun vaziyet, ona bu zehabı vermektedir. Çünkü, belediyemiz gerçekten samimi ve müsbet bir şekilde şehri imar etmeğe başlamıştı. Su, elektrik, asfalt ve beton caddeler, şehir plânı vesaire bu-

Belediyein faaliyeti görülmüyor mu? Bu sene İzmit belediyesinin faaliyetinin az olduğu ve şehrin temizliğine bakılmadığı yolunda, iddialar vardır.

İzmit halkı, İzmit belediyesinin birçok faaliyet ve enerjisine şahidi olduğundan bugünkü durgun vaziyet, ona bu zehabı vermektedir. Çünkü, belediyemiz gerçekten samimi ve müsbet bir şekilde şehri imar etmeğe başlamıştı. Su, elektrik, asfalt ve beton caddeler, şehir plânı vesaire bu-

Rumen Başvekili Almanyaya davet edildi

Bükreş 23 (A.A.) — Alman hariçiyeci nazırı B. Von Ribbentrop'un daveti üzerine Romanya başvekili B. Gigusta ile Romanya hariçiyeci nazırı B. Manolescu, yarın akşam Salzburg'a gideceklerdir.

B. Von Ribbentrop ile Rumen nazır arasındaki mülakat, Cuma sabahı yapılaacaktır. (Siyasî) Rumen mahafili, yeni Rumen siyasetinin zimamdarları ile Von Ribbentrop arasındaki bu ilk teması memnuniyetle kaydetmektedirler.

Ford fabrikalarından biri İngiltere için gece gündüz çalışıyor

Nevyork 23 (A.A.) — Nevvork Herald Tribune gazetesine gelen haberlere göre, Ford fabrikası Michigan fabrikalarından İngiltere için tayyare motorü imalinden imtina etmiş olmakla beraber Kanada hududunda haricinde Ontario'daki Windsor'da bulunan diğer fabrikası İngilterenin zaferini temin için gece gündüz çalışmaktadır. Fabrika tevsi edilmemiş ve işhalsi pek ziyade artmıştır. Sonbaharda büyük fabrikalar faaliyete geçmiş bulunacaktır. Ford Kanada'daki teşkilâtının müdürü Campbell, Kanada kumpanyasının halen 50,000 motorlü araba imale meşgul olduğunu, bunun 10,000 ninin Kanada hükümetine ve 40,000 nin de İngiltere ve diğer İngiliz imparatorluğu hükümetlerine aid bulunduğunu söylemiştir. İmal plânının mühim bir kısmını küçük tanklar teşkil etmektedir. Cenub Afrika, Yeni Zelanda, Hindistan ve Malezya şubeleri de imparatorluğa harb malzemesi imale meşguldürler.

Campbell, evvelimde harb siyasetinin imal edildiğini ve harb malzemesi imalatının yüzde ellisini de askerî arabaların teşkil eylediğini bildirmiştir. Bu nisbet süratle artacaktır.

İş Bankası Umum Müdürü Ankara 23 (Hususî) — İş Bankası Umum Müdürlüğüne tayin edilen Said Erda yeni vazifesine başlamıştır.

Belediye nezdinde yaptığım teftiş katta, harb sonuna kadar herhangi bir imar ve umran hareketinin mevzu bahis olamayacağı, yalnız gündelik işlerle meşgul olunduğu, caddeleri sulamak için yedek malzeme de olmadıktan arazözleri kullanma ve harcamanın isabetsiz olacağı ve mümkün olanı yapıldığı söylenmiştir.

Hıfzıssıhha meclisinin toplantısı Vilâyet hıfzıssıhha meclisi evvelki gün toplanmıştır. Meclis, bu toplantısında, şehrin sağılığı bakımından mühim kararlar itihaz etmiştir.

Şehirdeki gübre ve süprüntülerin, belediye hududlarından uzak bir mahalle atılması ve üzerlerine krozol mahallü dökülmesi takarrür etmiştir.

Mevsim dolayısıyla şehir dahilinde ki caddeler sokakların da tozdan, kavisi için sulanılması hususundan temini düşünülmesi ve halkın sıhhati için korunması gözönünde tutulmuştur.

Carsı ve pazarlarda satılan ev eşyalarının ve bahusus yatak, vorgan, çamasır, elbise gibi maddelerin sarı ve salgın hastalıklı, veremli insanlara mahsus olması daima muhtemel bulunduğundan bu gibi eşyanın temizlenmeden satılmasının kat'iyen men'ine karar verilmiştir.

Şehirde süt ve yoğurt satan müesseselerin temizliğe riayet etmedikleri görüldüğünden bu hususta İzzam gelen âkânen gösterilmesi belediye bildirimleridir.

Bu arada, veremli ineklerden istihsal edilen sütlerin de satılmaması ve böyle hastalıklı hayvanların muayenesi arzu edilmiştir.

Vilâyet hıfzıssıhha meclisinin şehirdahilinde ki, ahırların da kaldırılması hususunda âlaka ve himmeti istenilmektedir.

nun birer canlı şahidlerdir. Harb başladıktan sonra, bu faaliyet her tarafta olduğu gibi İzmitte de durmuştur.

Belediye nezdinde yaptığım teftiş katta, harb sonuna kadar herhangi bir imar ve umran hareketinin mevzu bahis olamayacağı, yalnız gündelik işlerle meşgul olunduğu, caddeleri sulamak için yedek malzeme de olmadıktan arazözleri kullanma ve harcamanın isabetsiz olacağı ve mümkün olanı yapıldığı söylenmiştir.

Hıfzıssıhha meclisinin toplantısı Vilâyet hıfzıssıhha meclisi evvelki gün toplanmıştır. Meclis, bu toplantısında, şehrin sağılığı bakımından mühim kararlar itihaz etmiştir.

Şehirdeki gübre ve süprüntülerin, belediye hududlarından uzak bir mahalle atılması ve üzerlerine krozol mahallü dökülmesi takarrür etmiştir.

Mevsim dolayısıyla şehir dahilinde ki caddeler sokakların da tozdan, kavisi için sulanılması hususundan temini düşünülmesi ve halkın sıhhati için korunması gözönünde tutulmuştur.

Carsı ve pazarlarda satılan ev eşyalarının ve bahusus yatak, vorgan, çamasır, elbise gibi maddelerin sarı ve salgın hastalıklı, veremli insanlara mahsus olması daima muhtemel bulunduğundan bu gibi eşyanın temizlenmeden satılmasının kat'iyen men'ine karar verilmiştir.

Şehirde süt ve yoğurt satan müesseselerin temizliğe riayet etmedikleri görüldüğünden bu hususta İzzam gelen âkânen gösterilmesi belediye bildirimleridir.

Bu arada, veremli ineklerden istihsal edilen sütlerin de satılmaması ve böyle hastalıklı hayvanların muayenesi arzu edilmiştir.

Vilâyet hıfzıssıhha meclisinin şehirdahilinde ki, ahırların da kaldırılması hususunda âlaka ve himmeti istenilmektedir.

Belediye nezdinde yaptığım teftiş katta, harb sonuna kadar herhangi bir imar ve umran hareketinin mevzu bahis olamayacağı, yalnız gündelik işlerle meşgul olunduğu, caddeleri sulamak için yedek malzeme de olmadıktan arazözleri kullanma ve harcamanın isabetsiz olacağı ve mümkün olanı yapıldığı söylenmiştir.

Hıfzıssıhha meclisinin toplantısı Vilâyet hıfzıssıhha meclisi evvelki gün toplanmıştır. Meclis, bu toplantısında, şehrin sağılığı bakımından mühim kararlar itihaz etmiştir.

Şehirdeki gübre ve süprüntülerin, belediye hududlarından uzak bir mahalle atılması ve üzerlerine krozol mahallü dökülmesi takarrür etmiştir.

Mevsim dolayısıyla şehir dahilinde ki caddeler sokakların da tozdan, kavisi için sulanılması hususundan temini düşünülmesi ve halkın sıhhati için korunması gözönünde tutulmuştur.

Carsı ve pazarlarda satılan ev eşyalarının ve bahusus yatak, vorgan, çamasır, elbise gibi maddelerin sarı ve salgın hastalıklı, veremli insanlara mahsus olması daima muhtemel bulunduğundan bu gibi eşyanın temizlenmeden satılmasının kat'iyen men'ine karar verilmiştir.

Şehirde süt ve yoğurt satan müesseselerin temizliğe riayet etmedikleri görüldüğünden bu hususta İzzam gelen âkânen gösterilmesi belediye bildirimleridir.

Bu arada, veremli ineklerden istihsal edilen sütlerin de satılmaması ve böyle hastalıklı hayvanların muayenesi arzu edilmiştir.

Vilâyet hıfzıssıhha meclisinin şehirdahilinde ki, ahırların da kaldırılması hususunda âlaka ve himmeti istenilmektedir.

Belediye nezdinde yaptığım teftiş katta, harb sonuna kadar herhangi bir imar ve umran hareketinin mevzu bahis olamayacağı, yalnız gündelik işlerle meşgul olunduğu, caddeleri sulamak için yedek malzeme de olmadıktan arazözleri kullanma ve harcamanın isabetsiz olacağı ve mümkün olanı yapıldığı söylenmiştir.

Hıfzıssıhha meclisinin toplantısı Vilâyet hıfzıssıhha meclisi evvelki gün toplanmıştır. Meclis, bu toplantısında, şehrin sağılığı bakımından mühim kararlar itihaz etmiştir.

Şehirdeki gübre ve süprüntülerin, belediye hududlarından uzak bir mahalle atılması ve üzerlerine krozol mahallü dökülmesi takarrür etmiştir.

Mevsim dolayısıyla şehir dahilinde ki caddeler sokakların da tozdan, kavisi için sulanılması hususundan temini düşünülmesi ve halkın sıhhati için korunması gözönünde tutulmuştur.

Carsı ve pazarlarda satılan ev eşyalarının ve bahusus yatak, vorgan, çamasır, elbise gibi maddelerin sarı ve salgın hastalıklı, veremli insanlara mahsus olması daima muhtemel bulunduğundan bu gibi eşyanın temizlenmeden satılmasının kat'iyen men'ine karar verilmiştir.

Şehirde süt ve yoğurt satan müesseselerin temizliğe riayet etmedikleri görüldüğünden bu hususta İzzam gelen âkânen gösterilmesi belediye bildirimleridir.

Bu arada, veremli ineklerden istihsal edilen sütlerin de satılmaması ve böyle hastalıklı hayvanların muayenesi arzu edilmiştir.

Vilâyet hıfzıssıhha meclisinin şehirdahilinde ki, ahırların da kaldırılması hususunda âlaka ve himmeti istenilmektedir.

Belediye nezdinde yaptığım teftiş katta, harb sonuna kadar herhangi bir imar ve umran hareketinin mevzu bahis olamayacağı, yalnız gündelik işlerle meşgul olunduğu, caddeleri sulamak için yedek malzeme de olmadıktan arazözleri kullanma ve harcamanın isabetsiz olacağı ve mümkün olanı yapıldığı söylenmiştir.

Hıfzıssıhha meclisinin toplantısı Vilâyet hıfzıssıhha meclisi evvelki gün toplanmıştır. Meclis, bu toplantısında, şehrin sağılığı bakımından mühim kararlar itihaz etmiştir.

Şehirdeki gübre ve süprüntülerin, belediye hududlarından uzak bir mahalle atılması ve üzerlerine krozol mahallü dökülmesi takarrür etmiştir.

Mevsim dolayısıyla şehir dahilinde ki caddeler sokakların da tozdan, kavisi için sulanılması hususundan temini düşünülmesi ve halkın sıhhati için korunması gözönünde tutulmuştur.

Anadolu halk bestekarı ve kıymetli okuyucu Malatyalı
FAHRİNİN besteleyip okudukları eserler:
AX 2199 Şahnazım Anne sütün helâleyle. AX 2235 Salladım girdim bağa Yağmur yağar
AX 2214 Geliyor Türkün babası Zavallı Erzincan AX 2247 Aman Fidey Dağların karı gitmez
AX 2206 Connetli verseler girmezdim sensiz Ayrılıktır belim bükün

SAHİBİNİN SESİ PLÂKLARI

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Banlıyö katarlarına mahsus yolcu tarifeleri üzerinden satılan biletler aboneman katarları müstesna 16/8/940 tarihinden itibaren yalnız banliyö katarlarında muteberdir.

Banlıyö istasyonlarında tevakkufu olan ana hat trenlerine mezkûr tarihten itibaren binecek yoculara 101 No. lu tarife üzerinden bilet satılacaktır. Bu katarlara biletsiz veya banliyö biletleri ile binen yolcular hakkında biletsiz yolcu muamelesi tatbik olunacaktır. Aboneman katarları munzam ücrete tâbi sür'at katarlarından gayri katarlarda yer müsald olduğu takdirde muteber tutulur. «3860» «6301»

★★

Talib çıkmadığından ilk eksiltmesi intaç edilemeyen ve muhammen bedeli 15.000 lira olan Haydarpaşa - Bilecik - Eskişehir - Ankara tele emprimör tesisi 2/9/1940 Pazartesi günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1125 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılacaktır. (6232)

Şoför ve İşçi aranıyor Balıkesir Etibank Garp Linyitleri İşletmesinden:

İşletmemizin Soma ve Değirmisaz şubelerindeki ihtiyacımız için resimden anlar tesviyeci, tornacı ve kazmacıya ve kamyon nakliyatında çalışmak üzere 3 şoföre ihtiyaç vardır. Taliblerin işletme merkezine müracaatları rica olunur. (6434)

ADEMI İKTİDAR ve BELGEVŞEKLIĞİNE HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur:

(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul
Reçete ile satılır

Belgrad Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinden:

1 - Büyükerede Belgrad Devlet Ormanının Kurtkemer mevkiinde mevcut «100» metre mikâp «434» desimetre mikâp muadili «171» aded dört köşe meşe ağacı bir ay içinde kaldırılmak üzere 15 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 - Arttırma 29/7/940 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 10 da Belgrad Devlet Orman İşletmesi Revir âmirliği binasında yapılacaktır.

3 - Her mamul metre mikâbın muhammen bedeli «22» yirmi iki liradır.

4 - Muvakkat teminat «165» lira «75» kurustur.

5 - Şartname ve mukavename projeleri kereste çaplarını görmek isteyenler bu müddet içinde Belgrad Devlet Orman İşletmesi Revir âmirliği ile İstanbul Orman Çevirge Müdürlüğüne müracaat edebilirler. «6004»

EKZAMİN

Ekzaminin ilâcidir.

Yara ve çabnlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 krş.

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Kapalı zarf usulile ilân

1 - Avcı Kuru vakif ormanlarının Darlık, Kabağaç, Karadere, Dardağan ağılı Tepecören, Obruk ve Firavundere mevkilerindeki ormandan yapılacak «6000» metre mikâbı gayri mamul meşe kerestesi «2000» metre mikâbı kayın kerestesi ve keresteliğe yarayan kısımlar ile dallarından yapılacak 20.000 kental kömür kapalı zarf usulile arttırmaya konulmuştur.

2 - Meşe kerestesinin gayri mamul beher metre mikâbı 2,5 ve kayın kerestesinin gayri mamul beher metre mikâbı «1» lira ve kömürün beher kentaline «25» kuruş kıymet tahmin edilmiştir.

3 - Arttırma 9/8/940 Cumâ günü saat 15 de Kadıköy Vakıflar Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 - Arttırmaya girecekler 1650 lira muvakkat teminat vereceklerdir.

5 - Bu arttırmaya aid şartnameyi istektiler Vakıflar Müdürlüğüne müracaatla görebilirler.

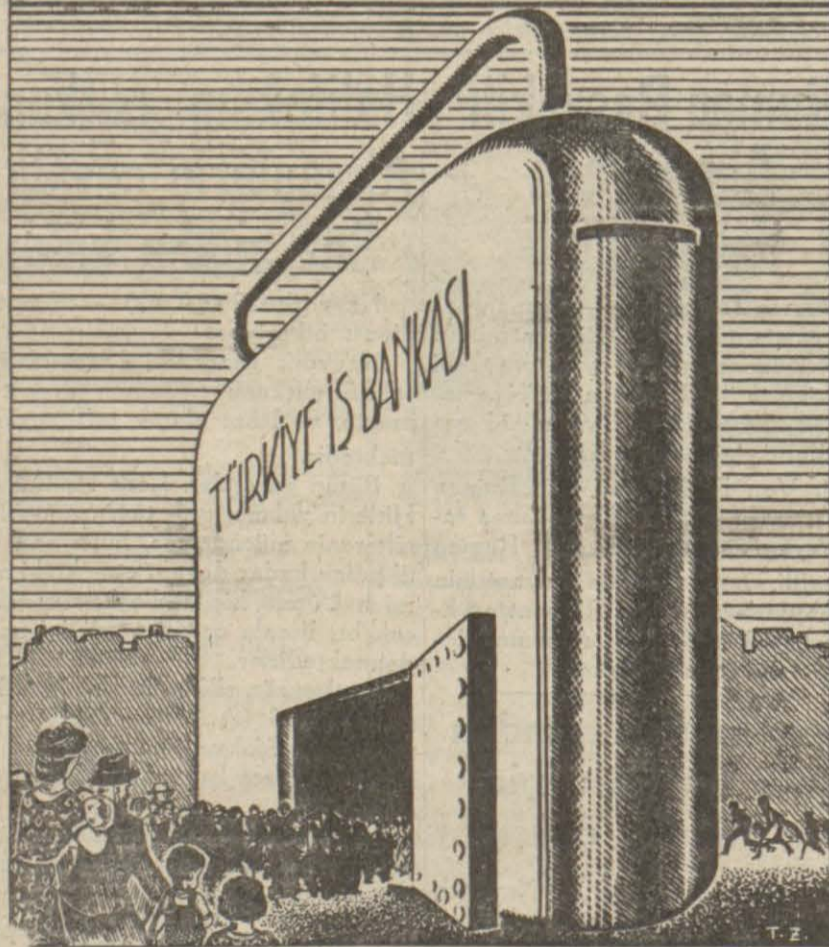
6 - Bu arttırmaya iştirak edecekler kereste ve kömür ve odun ticaretille iştigal ettiklerine dair Ticaret Odasından alacakları vesikayı dış zarfa koyacaklardır.

7 - Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Kadıköy Vakıflar Müdürlüğündeki Arttırma Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki gecikmeler makbul değildir. «6255»

MÜNİR NURETTİN ve saz heyeti SUADIYE PLAJINDA

Bu akşam

EN SAĞLAM SIGINAK

1940 İKRAMİYELERİ:

T. İŞ. BANKASI 1940 Küçük Carî Hesaplar İKRAMIYE PLÂNI

1 adet 2000 liralık	= 2000.-	lira
3 » 1000 »	= 3000.-	»
6 » 500 »	= 3000.-	»
12 » 250 »	= 3000.-	»
40 » 100 »	= 4000.-	»
75 » 50 »	= 3750.-	»
210 » 25 »	= 5250.-	»

Kesideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

İstanbul Defterdarlığından:

Semt	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Numarası	Muhammen satış bedeli Lira	Senelik muhammen bedeli Kr.	Muvakkat icar teminat Li.	Müddet Kr.
Ortaköy	Dereboyu	Dereboyu	Arsa	189	150	00	00	12
Unkapanı	Yavuzsınan	Unkapanı Ca.	Dükkanın 1/4 His.	31	202	50	00	15
Xumkapı	Şehsuvar	Kadirci İlima.	Baraka enkazı	61	160	00	00	12
Fener	Abdisubaşı	Tahtaminare	Ev enkazı	25	75	00	00	6
Kemerburgaz	Karaağaç	Ortasokak	Ev enkazı	55	40	00	00	4
Üsküdar	İcadiye	Kerpiçhane	Arsa	9.7	52	00	00	4
İstanbul	Emniyet Müdürlüğü dairesinde		Melbusat ve mef-ruşata müteallik eşya		317	00	00	24
Beyoğlu	Azapkapı Ha.	Yenikapı	Dükkan icarı	22	000	00	96	7
Eminönü	Ahiçelebi	Limoncular	Dükkanın 5760 da 1074 hissesi	64-37	598	00	00	45

Yukarıdaki gayrimenkuller ile enkaz; eşya satışı ve dükkan icarı hizalarında yazılı muhammen bedeller üzerinden açık arttırmaya konulmuştur. İhale 29/7/940 Pazartesi günü saat on dörtte Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanacak komisyonunda ayrı ayrı yapılacaktır. Gayrimenkul satış bedelleri nakden veya mübaddil ikinci tertib tasfiye vesikası ile ve eşya satışı nakden ve peşinen senelik kira bedeli dört taksitte ve her taksit peşindir. Taliblerin muvakkat teminatlarla muayyen gün ve saatte komisyon müracaatları. (6057)

ARLON

Saatlerinin gayet zengin
PIRLANTALI ve ELMASLI

Çeşidleri gelmiştir.

SON YENİ MODELLER ÇOK ZARİFTİR.

Fiatları fevkalâde uygundur.

Bir defa görmeniz menfaatiniz icabıdır.

Z. SAATMAN

İstanbul, Sultanhamam, Camcıbaşı han, ARLON deposu.

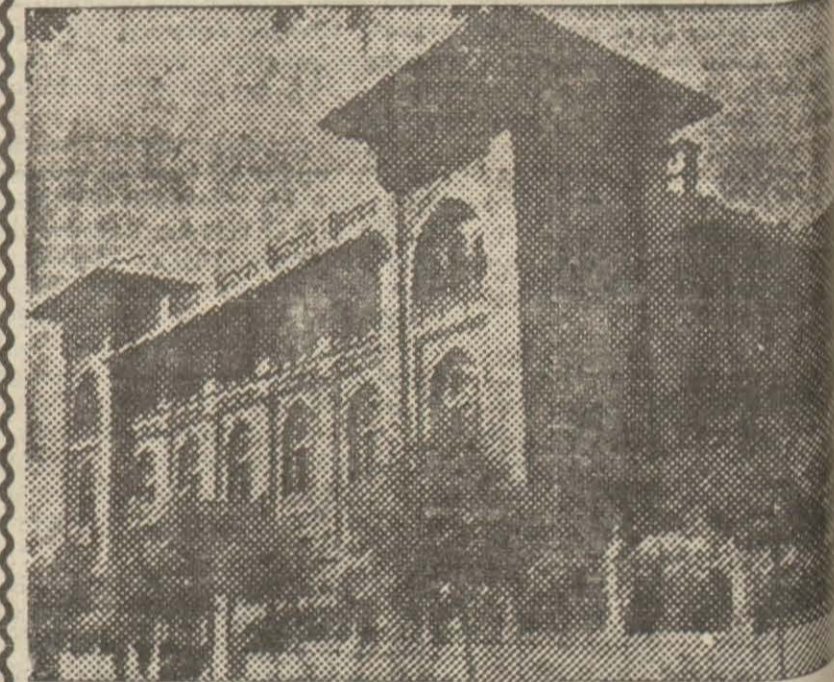
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağıya düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar sende 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Askerlik işleri

327-329 doğumlular çağırılıyor

Beşiktaş askerlik şubesinden:

1 - İhtiyatlık ödevlerini yapmak için 327, 328, ve 329 doğumlardan islâm ve gayri islâm eratin hemen şubeye gelmeleri; gelmeyenler hakkında kanunî muamele yapılacaktır.

2 - Muhabere gedikli çavuşu 331 doğumlu İsmail oğlu Ahmedin acele şubeye müracaatı ilân olunur.

Eminönü Yerli As. şubesinden:

Talim ve terbiye dolayısıyla sevke tâbi bulunan 327, 328, 329 doğumlardan (jandarma sınıfı hariç) diğer sınıflara mensub sağlam, sakat, islâm, gayri islâm ihtiyat eratin behemhal şubeye müracaatları ilân olunur.

Şubeye davet

Eminönü Yerli As. şubesinden: Şubemizin 5/1636 sırasında yedek topçu teğmen (16345) Musa oğlu 311 doğumlu Ziyannın çok acele olarak şubemize müracaatı.

Gönüllü habstabakçı kursları açılıyor

Fatih Askerlik şubesinden:

1 - 15/Eylül/940 tarihinde itibaren Gülhane, Gümüşsuyu ve Haydarpaşa hastanelerinde açılacak gönüllü yardımcı hemşireler kursu için şimdiden kayda bağlanacaktır.

2 - 20-40 yaşları arasındaki o-

kur yazar olan bayanlar tercih leceklerdir.

3 - Kurs müddeti 2 buçuk aydır. Devam saatleri öğleden saat 14 den 17 ye kadardır.

4 - İsteklilerin 5/Eylül/940 nüne kadar (Cumartesi günleri hariç) hergün öğleden sonra askerlik şubesi binasında kayıtlar ve muameleleri yapılabileceğinden iki vesika fotoğrafile nüfus cüzdanı beraberinde müracaatları ilân olunur.

İkmal katanlar için kurs açılacaktır.

Eminönü Halkevinden:

1 - Orta tahsil talebesinden male kalanlara mahsus olmak üzere 29/Temmuz/1940 Pazartesi gününde Evimizde matematik, tabii tarih ve coğrafya zümreleri için kurslar açılacaktır.

2 - Ameli olarak motorlu öğrenmiş olanlara yeniden bu leğe intisab etmek isteyenler için 15/Ağustos/1940 Perşembe gününde Evimizde muhtelif dereceli motorcülük kursları açılacaktır.

İkmal kurslarına devam edenlerin 27 Temmuz ve motorlu kurslarına iştirak edeceklerin 10 Ağustos'a kadar üzer vesika fotoğrafile Ev Bürosuna müracaatları ilân olunur.

Son Posta Matbaası:

Nesriyat Müdürü: Selim Rağıp

SAHİBLERİ: S. Rağıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLI